

BRU

GGE

Cultuurbeleidsplan
2008 - 2013

B R U
G G E

WERELDERGOEDSTAD

Inleiding

Dames,
Heren,

Voor u ligt het tweede cultuurbeleidsplan van de Stad Brugge. Het is de vrucht van intens overleg met vele betrokkenen en heeft bij gevolg vele vaders en moeders. Wij presenteren u hier een beknopt overzicht van de plannen en ambities van het Stadsbestuur en de vele culturele actoren in de komende zes jaar. Wij leggen tien accenten, en sommen een aantal acties op waarmee wij die accenten realiteit willen laten worden. In een tweede deel geven de stedelijke culturele instellingen een overzicht van hun prioriteiten en ambities.

Wij geloven in cultuur, in de kracht van de artiest om onze samenleving warmer en rijker te maken. Dat geloof ligt aan de basis van onze ambitie: Brugge als dynamische en levende Kunststad voor haar bewoners en bezoekers verder laten groeien. Wij delen dat geloof met de talloze mensen die vrijwillig of professioneel met cultuur bezig zijn in onze stad. Een plan is belangrijk, de uitvoering nog belangrijker. Wij engageren ons om alles wat hier staat, en hopelijk nog veel meer, in de volgende zes jaar met al die mensen waar te maken. Wij hopen dat u ervan geniet.

Yves ROOSE,
Schepen voor Cultuur

DEEL A: ALGEMEEN CULTUURBELEID

1. Sterkte-zwakteanalyse van de culturele en maatschappelijke situatie

1.1 Evaluatie van de voorbije beleidsperiode

Het Rapport Caron uit '99, geactualiseerd in het Cultuurbeleidsplan 2003-2007, gaf richting aan het cultuurbeleid van de afgelopen jaren. Kort gezegd was de ambitie de volgende: een inhaalbeweging maken gericht op Brugge 2002 en die daarna verankeren en verder ontplooiën.

1.1.1 Een inhaalbeweging maken

Brugge maakte het afgelopen decennium een belangrijke inhaalbeweging. Dit door de realisatie van nieuwe infrastructures als het Concertgebouw, de Magdalenazaal, het Entrepot en de Groenplaats. De Musea werden geactualiseerd, en staan samen met de andere erfgoedactoren (Stadsarchief, Openbare Bibliotheek, Dienst Monumentenzorg) toonbeeld voor een hernieuwd erfgoedbeleid. De erkenning van de volledige Brugse binnenstad als Unesco-Werelderfgoed is het resultaat van een jarenlang doorgedreven beleid van Monumentenzorg. Dit alles met een focus op een belangrijk scharniermoment: Brugge 2002, Culturele hoofdstad van Europa.

Een Concertgebouw

Het Concertgebouw, een ontwerp van Robbrecht en Daem, werd in februari 2002 in gebruik genomen en een jaar lang ingevuld door de programmatie van Brugge 2002. Vanaf 2003 is de vzw Concertgebouw volledig operationeel. Anno 2007 is een hele weg afgelegd: de bouw is financieel afgehandeld, het Concertgebouw is erkend en betoelaagd binnen het Kunstendecreet, de artistieke lijn is duidelijk en wordt gewaardeerd, samenwerkingen krijgen meer en meer vorm,... Het Concertgebouw profileert zich in een Vlaamse context als een van de podiumhuizen met een internationale missie. Het publiek is gevolgd: in 2006 bezochten afgerond 150.000 mensen het Concertgebouw, evenredig verdeeld over eigen programma en activiteiten door derden. Een volgende keerpunt dient zich aan in 2010, wanneer de erkenning als grote Vlaamse instelling door de Vlaamse overheid in het vooruitzicht is gesteld.

De Magdalenazaal

In de Magdalenazaal werden twee noden ingevuld: enerzijds de nood aan mogelijkheden voor amateurtheater in Sint-Andries, anderzijds de nood aan een stedelijke zaal voor staande concerten. De zaal werd polyvalent opgevat en is bruikbaar in een opstelling voor zittend (400 plaatsen) of staand (900) publiek, door middel van een opvouwbare tribune. Een in hoogte verstelbaar podium vergroot de polyvalentie van de zaal. Het beheer werd toevertrouwd aan het Cultuurcentrum, dat de zaal inzet als speerpunt voor een jonge, spitse programmering. Er werden afspraken gemaakt met amateurtheater De Valk voor het gebruik van de zaal. In 2003 ontstond een kritiek moment door de onverwachte sluiting van de Cactusclub, de voornaamste presentatieplek van Muziekcentrum Cactus. Tussen het CC en Cactus werden afspraken gemaakt om de werking van Cactus in de stad te kunnen houden. De reguliere programmering van Cactus vond zo onderdak in de Magdalenazaal. De zaal wordt door de diverse types gebruikers druk bezet: in 2006 organiseerde het CC er 58 activiteiten, Cactus 42, De Valk 8 en derde gebruikers 21. 28.000 bezoekers kwamen deze voorstellingen bekijken.

De Stadsschouwburg gerestaureerd

De Stadsschouwburg kon met de steun van de Vlaamse overheid worden gerestaureerd in de tweede helft van 2001. De zaal werd heropend bij de start van Brugge 2002. Het interieur kreeg letterlijk en figuurlijk de oude glans terug, waardoor de Schouwburg nog meer een warme en intieme ruimte voor podiumkunsten is. Van de gelegenheid werd gebruik gemaakt om ook de randinfrastructuur te verbeteren: geautomatiseerde trekken, een brandscherm, aangepaste artiestenfoyers,... De toegankelijkheid voor andersvaliden werd verbeterd. De totale restauratie kostte 8.48 mio Euro, waarvan 3.73 ten laste van de stad.

Het Entrepot

Een plek voor jongerencultuur stond in 1999 op de prioriteitenlijst. Het Entrepot, een voormalig douanegebouw in de achterhaven, werd daarvoor ter beschikking gesteld. De bovenverdieping was reeds in beheer van de dienst Cultuur als repetitie-infrastructuur. Het Entrepot werd een vzw en kreeg het gebouw van de stad in bruikleen. Jeugdhuis de Comma kreeg eveneens in het Entrepot onderdak. Vooraleer operationeel te worden diende zich een ingrijpende verbouwing aan: de inrichting van een ontmoetingsruimte, een fuif/concertzaal, een polyvalente ruimte en aanvullende accommodatie. Voor de verbouwing kon de vzw rekenen op de steun van de Vlaamse overheid en de Stad Brugge. Het stadsbestuur zorgde voor een investering van 1.040.108 €.

De verbouwing kostte meer tijd dan gewenst en voorzien. Vooral de omvorming van een ruimte in twee verdiepingen naar 1 grote zaal was niet evident. Maar het resultaat heeft onmiskenbaar kwaliteit. Begin 2006 kon de werking dan vol van start gaan, wat leidde tot een lawine aan activiteiten: fuiven, concerten, de Kunstbende, een sociaalartistieke productie,... Ondertussen blijven de repetitieruimtes overbevraagd worden en ontwikkelt jeugdhuis de Comma onmiskenbaar een nieuwe dynamiek. De uitbreiding van het personeelsbestand van het Entrepot in de loop van 2006 geeft de organisatie bovendien meer slagkracht.

De Groenplaats en Kunstencentrum De Werf

Waar Brugge sterk scoorde op het vlak van presentatie, bleef creatie wat achterwege. Om daar voor de podiumkunsten verandering in te brengen sloegen De Werf en Het Net de handen in elkaar. In de Groenestraat diende zich een opportuniteit aan voor de ontwikkeling van een creatiecentrum. Met de steun van de Stad en Vlaanderen kon het gebouw worden aangekocht en ingericht. In aanloop naar het nieuwe Kunstendecreet besloten De Werf en Het Net te fusioneren tot 1 kunstencentrum: De Werf. Vlaanderen volgde en betoelaagde De Werf met 1 miljoen Euro, waarmee het een van de grootste kunstencentra in Vlaanderen is geworden. De Werf beschikt op vandaag over de eigen infrastructuur in de Werfstraat, over de Groenplaats en kan de Blauwe zaal in de Republiek gebruiken.

Geactualiseerde musea en erfgoedinstellingen

Dat de Musea Brugge samen met de andere erfgoedinstellingen reeds jarenlang een sterkhouder zijn in het lokale, nationale en zelfs internationale erfgoedveld is een feit. De musea vormen een belangrijke motor in het cultuurtoerisme. Samen met de andere erfgoedinstellingen dragen zij in belangrijke mate bij tot de internationale uitstraling van Brugge. Bovendien zijn ze beheerder en conservator van erfgoed van internationaal belang. De inventarisering in uitvoering van het Topstukkendecreet zal ervoor zorgen dat het belang van dit erfgoed in de nabije toekomst officiële erkenning krijgt. Ook sterkhouders moeten kritisch worden bekeken: het stadsbestuur liet een audit uitvoeren die als basis diende voor een herstructurering van de Musea Brugge. Begin 2000 kwam een tweehoofdige leiding in dienst. Hun aanstelling vormde de start van een dynamisch proces van vernieuwing, waarbij de organisatiestructuur werd aangepast, musea systematisch werden heringericht en communicatie en publiekswerking werden geprofessionaliseerd.

De banden met de Musea voor Schone Kunsten in Antwerpen en Gent werden aangehaald en kregen gestalte in de Vlaamse Kunstcollectie. De ontsluiting van het beeldmateriaal gebeurt dan weer in samenwerking met het Vlaams Reproductiefonds. Ook internationaal opereren de musea in netwerken, wat tentoonstellingen als *Memling en het portret* mogelijk maakt. Groeninge en het Hospitaalmuseum kregen een landelijke erkenning binnen het Erfgoeddecreet, het Bruggemuseum een regionale erkenning. De financiële verantwoordelijkheid voor deze internationale erfgoedspeler blijft echter voor 90% bij de lokale overheid liggen. Mogelijks kan in de uitvoering van het kerntakendebat hierover met de Vlaamse overheid tot een gesprek gekomen worden.

Een dynamisch erfgoedbeleid

Brugge is erfgoed van wereldniveau. Dat erfgoed bewaren is al lang een opdracht en een zorg voor het stadsbestuur. Zowel de Musea Brugge, de Bibliotheek als het Stadsarchief bewaren belangrijke stedelijke collecties. Talloze andere actoren hebben eveneens belangrijke historische collecties in bezit: Het OCMW, Grootseminarie, Rijksarchief, kerkfabrieken, kloostergemeenschappen, particulieren en families... De dienst Monumentenzorg waakt al vijfendertig jaar over het onroerend patrimonium van de binnenstad. De erkenning van de binnenstad als Unesco werelderfgoed is daaraan te danken. Een sector die staat als een huis, en terecht veel aandacht, middelen en energie vraagt. Roerend en onroerend erfgoed hebben ook in Brugge een onlosmakelijke band met elkaar. De jaarlijkse Open Monumentendagen zijn een belangrijke publieksmoment die de Bruggeling ruim sensibiliseert voor het erfgoed.

In de vorige beleidsperiode konden ook hier accenten gelegd worden. Onroerend erfgoed vraagt permanente zorg en bijgevolg onderhoud en restauratie. Een aantal belangrijke dossiers konden worden gerealiseerd, met steun van het Vlaams Gewest: restauraties van de Griffie, de Stadsschouwburg, de torenspits van de OLV-Kerk, Sint-Salvators, het Brugse Vrije, de Gotische zaal,...

In de sector van het roerend erfgoed kon de stad een experimentele erfgoedconvenant afsluiten met de Vlaamse Gemeenschap, die later werd verankerd in het Erfgoeddecreet. Erfgoedontsluiting naar een breder publiek staat centraal in de missie van de erfgoedcellen, en sluit aan bij een beweging die ook in gevestigde instellingen gevoeld werd, gericht op een meer publieksgerichte aanpak. De erfgoedcel richtte zich in belangrijke mate op papieren erfgoed en mondelinge geschiedenis, en zocht via nieuwe media naar middelen voor brede ontsluiting. De hele sector maakte een sterke evolutie door in de publiekswerking: de aanwerving van publieksmedewerkers, sterkere aandacht voor communicatie, organisatie van tijdelijke evenementen,...

Culturele Hoofdstad van Europa

Brugge 2002 is uitgebreid geëvalueerd, we verwijzen de lezer voor details graag door naar dat verslag. We beperken ons hier tot een aantal kernbeschouwingen.

1. De organisatie kon rekenen op uitgebreide steun vanuit de privé-sector, mede door de gunstige economische situatie. Dat toont aan dat overheidsinbreng inderdaad privéfondsen kan genereren.
2. Het project kon binnen de budgettaire marges worden afgesloten, wat de evidentie zelve zou moeten zijn, maar uit het verleden van culturele hoofdsteden helaas eerder uitzonderlijk is. Dit is voor Brugge een belangrijk gegeven, aangezien het aantoonde dat investeren in een zakelijke directie directe aantoonbare voordelen heeft. Niet voor niets werd in de Musea, het Concertgebouw, Brugge Plus en sinds 2006 ook in het Cultuurcentrum iemand aangeworven met een uitgesproken zakelijk profiel.
3. Tentoonstellingen hebben de ruggengraat gevormd van het programma en dat bleek een goede keuze. De musea, de Bibliotheek en het Archief en de samenwerkende erfgoedactoren hebben hun leidende rol in Vlaanderen in deze bevestigd en zelfs versterkt, ook in de jaren na 2002.
4. Het luik architectuur was indrukwekkend: Concertgebouw, Conzettbrug, Kanaaleiland en het Paviljoen op de Burg staan nog steeds hoog aangeschreven als kwalitatieve ontwerpen. We zien dat na 2002 de keuze voor hedendaagse ontwerpen is doorgetrokken. Van Stadswege in weliswaar kleinere opdrachten, zoals de herinrichting van de musea, maar toch met een duidelijke focus op kwaliteit. Ook privéopdrachten kiezen en mogen kiezen voor hedendaagse ontwerpen: de nieuwe Campus van het Europacollege door Xaveer De Geyter, een woning op het Muntplein van Robbrecht en Daem,...

5. Uit de studie van het WES bleek dat ook de resolute keuze voor kwaliteit een belangrijke economische return vertegenwoordigt. Kunst wordt daardoor enerzijds bevestigd in haar autonomie en haar autonome kwaliteiten. Maar haar mobiliserende kracht is een belangrijke troef voor andere sectoren in de stad.

1.1.2 Consolideren

De stad stapte in het Decreet Lokaal Cultuurbeleid om de toekomst mee vorm te geven. De realisatie van het netwerk van de Brugse openbare bibliotheken liet toe de dienstverlening te actualiseren en klantvriendelijker te maken. De werking van Brugge Plus werd gecontinueerd om expertise in huis te houden en projecten te continueren. Het evenementenbeleid werd versterkt en Corpus 05 georganiseerd. Met In&Uit werd een missing link ingevuld en het publiekonthaal gemoderniseerd. De sector investeerde veel tijd en middelen in samenwerking en overleg. Het participatiedebat werd ter harte genomen en in concrete projecten omgezet. De ondersteuning van de culturele sector bleef gehandhaafd op het hoogste niveau in Vlaanderen.

De instap in het Decreet Lokaal Cultuurbeleid

Begin 2002 besliste het College in te stappen in het Decreet Lokaal Cultuurbeleid en over te gaan tot de aanwerving van een cultuurbeleidscoördinator. Die kwam in dienst in juni 2002. Tegelijkertijd werkten het Cultuurcentrum en de Bibliotheek aan hun beleidsplannen, voor het CC aangevuld met een aanvraagdossier voor variabele subsidie.

De nieuwe functie 'Cultuurbeleidscoördinator' diende van nul te worden ingevuld. De horizontale inschaling is zonder twijfel een goede keuze geweest. Daardoor heeft de functie zich op inhoud kunnen ontwikkelen, en niet op beheer of dagelijkse leiding. De horizontale inschaling maakt ook het ook mogelijk de dienst klein te houden en af te houden van een ontwikkeling naar een topzware departementsstructuur. Door de huisvesting bij Brugge Plus, de Erfgoedcel en de Dienst Stedenbeleid kon de praktische ondersteuning worden gedeeld. De cultuurbeleidscoördinator functioneert adviserend naar het College, neemt een coördinerende en waar nodig bemiddelende rol op en is op specifieke domeinen actief betrokkenen: participatieprojecten, cultuurcommunicatie, overkoepelende initiatieven en evenementenbeleid.

De '1 Euro' subsidie werd gedurende vijf jaar ingezet voor vernieuwende projecten:

- Wijk Up: Een project rond culturele wijkwerking gekoppeld aan buurtfeesten. Uit Wijk Up kon de sociaal-artistieke werking groeien, nu erkend binnen het Kunstendecreet. Een project in nauwe samenwerking met het Buurtwerk van de stad, het Cultuurcentrum en de dienst Stedenbeleid
- Projecten Cultuur-onderwijs: zoeken naar manieren om cultuur en onderwijs nauwer te laten samenwerken en te zoeken naar manieren van verdieping van participatie in schoolverband. Uitgegroeid tot Vel tegen Vel in 2005, en in die vorm zeer succesvol.
- Collectieve communicatie: zoeken naar meerwaarde door als cultuursector collectief te communiceren, in samenwerking met Cultuurnet Vlaanderen.

De projecten binnen de 1 Euro subsidie werden gerealiseerd door Brugge Plus, in nauwe samenwerking met de cultuurbeleidscoördinator.

De werking van de Bibliotheek geactualiseerd

Ondanks de toenemende concurrentie van internet (Google, iTunes ...) en van andere vormen van vrijetijdsbesteding is het ledenaantal van de Brugse Openbare Bibliotheek stabiel gebleven rond de 40.000, inclusief de sterke scholenwerking. In de voorbije zes jaar heeft de Bibliotheek haar dienstverlening toegankelijker gemaakt door betere gebruikersvoorwaarden, een betere spreiding en meer klantvriendelijke openingstijden. De catalogus en on line diensten van de Bibliotheek zijn dag en nacht toegankelijk van thuis uit. Door de realisatie van de ICT-infrastructuur en het netwerk van de Brugse openbare bibliotheken werden de filialen geherwaardeerd als buurtbibliotheken met een actueel aanbod aangepast aan de behoeften en de mobiliteit van de lokale gebruikers. Nieuwe gebouwen in Koolkerke en Dudzele hebben niet alleen geleid tot een stijging in het gebruik van 20 tot 30%, tevens geven ze aan dat de bibliotheekruimtes een steeds

belangrijker kader vormen voor ontmoeting en sociale samenhang in de lokale gemeenschap. In de loop van de voorbije zes jaar is de Bibliotheek een open instelling geworden met een waaier aan diensten en activiteiten die vaak vanuit een structureel partnerschap met andere sociale en culturele actoren gerealiseerd worden, b.v. *De Naakte Schrijver* ism het Concertgebouw of *Bibliotheek aan Huis* ism het OCMW.

Als erfgoedinstelling met een rijk patrimonium van lokaal, nationaal en internationaal belang heeft de Bibliotheek een uniek profiel door de combinatie met de publieksfunctie als Openbare Bibliotheek. In de lijn hiervan realiseerde de Bibliotheek enkele innoverende projecten op het vlak van publiekswerking zoals de Jubileumtentoonstelling *Founding Fathers*, www.gezelle.be of de erfgoedkoffer. Gekoppeld aan de continue inspanningen op het vlak van conservatie en ontsluiting positioneerde de Bibliotheek zich hiermee als één van de toonaangevende erfgoedbibliotheken in Vlaanderen.

Cultuurcentrum

Het Cultuurcentrum kende de afgelopen jaren een grote dynamiek. De verscheiden infrastructuur, een grote troef voor de organisatie, werd duidelijker geprofileerd: De Schouwburg voor een breed aanbod aan podiumkunsten, de Biekorf voor intiemer en kleinschaliger podiumwerk, De Dijk voor schoolvoorstellingen en laagdrempelige activiteiten en de Magdalenazaal voor een programmatie voor jongeren. De Bond en de Bogardenkapel bieden plaats voor jong Vlaams talent op het vlak van beeldende kunsten. De dienstverlening werd uitgebreid, o.m. door de instap in In&Uit Brugge.

Het publiek vond de weg naar het Cultuurcentrum: 70.000 deelnemers aan de eigen activiteiten in 2006 (54.000 in 2001), 55.000 bezoekers voor organisaties van derden. Dat is behalve aan de gesmaakte programmatie ook te danken aan de geleverde inspanningen op het vlak van communicatie: de huisstijl werd vernieuwd en de communicatiekanalen uitgebreid, onder meer met een eigen website.

De programmaring is gevarieerd: 130 eigen voorstellingen in diverse genres. Er werden een aantal accenten gelegd. Door de opstart van het Concertgebouw werd het aanbod muziektheater, hedendaags klassiek en klassiek afgebouwd. Anderzijds werd meer nadruk gelegd op wereldmuziek en op laagdrempelige locatieprojecten. Ook thematische projecten als Airbag en Nostalgia bleken een voltreffer. Theater en hedendaagse dans bleven sterkhouders. Beeldende kunsten kwamen aan bod door tentoonstellingen in de Bond en de Bogardenkapel, in totaal 65 projecten. Het educatieve aanbod groeide mee en draagt bij tot de ontsluiting van het aanbod.

Het continueren van Brugge 2002 vzw: Brugge Plus

Eind 2002 werd de beslissing tot continuïteit genomen, met een naamswijziging en aanpassing van de statuten in maart 2003. De initiële taken van de vzw waren het continueren van projecten, het ondersteunen van de erfgoedcel en cultuurbeleidscoördinator en het organiseren van evenementen. Al snel werd *Corpus 05* in de steigers gezet, een eerste ijkpunt voor Brugge Plus. In de loop van 2005 werd In&Uit Brugge aan de vzw toegevoegd en vanaf 2006 ook de sociaal-artistieke werking in het kader van het Kunstendecreet.

Na *Corpus* werd de werking geëvalueerd en de richtlijnen voor de toekomst uitgezet. De kerntaken worden afgebakend en vernauwd tot een regierol op het vlak van evenementenbeleid, cultuurcommunicatie, cultuurtoeristisch onthaal en samenwerking cultuur-onderwijs. De erfgoedcel is sinds 2006 een onderdeel van de Musea Brugge, de sociaal-artistieke werking zal vanaf 2008 opgenomen worden door partner van het eerste uur klein Verhaal.

Evenementenbeleid: Corpus 05

Om het momentum te behouden opteerde de stad om al in 2005 een volgende evenement te realiseren. Er werd gekozen voor een thematische aanpak, in het teken van het menselijk lichaam. De start zal voor lang in het geheugen gegrift staan. Fotograaf Spencer Tunick maakte op drie locaties een van zijn gekende massa-naakten. Niet zonder enige controversie overigens! De beelden gingen de wereld rond.

De tentoonstelling *Memling en het Portret* was beperkter van schaal maar van topkwaliteit. Het samenwerkingsverband met de Frick-collectie in New York en het Museo Thyssen in Madrid benadrukt de internationale rol van de Musea Brugge. Via impulsbudgetten werden partners uit de podiumsector gestimuleerd om specifieke thematische projecten te organiseren. Thematisch niet gelinkt maar wel van groot belang was de *Flemish Jazzmeeting* van De Werf, waarmee de voortrekkersrol van het kunstencentrum voor de Jazz in Vlaanderen is bevestigd. De hedendaagse beeldende kunsten speelden een hoofdrol met drie projecten: *Pursued/Boost in the Shell* (CC), *Tussen Huid en Orgasme* (Kunsthalle Lophem) en *Soul* (PMMK). Het CC bevestigde de reputatie van danshuis door de organisatie van het festival *Body Stroke*. Ook de activiteiten van de Erfgoedsector mogen hier niet onvermeld blijven met o.m. de tentoonstellingen *Isaac* in Oud Sint-Jan en *Portret en Document* in het Stadsarchief. Deze laatste tentoonstelling telde meer dan tienduizend bezoekers.

De eindevaluatie van *Corpus 05* is positief, met een aantal belangrijke conclusies:

- Het werken met impulsbudgetten is stimulerend en positief: het maakt specifieke projecten mogelijk;
- Er is een groot potentieel op het vlak van straattheater;
- Een interval van drie jaar is te kort: de voorbereidingstijd is te beperkt en externe fondsenwerving wordt erdoor bemoeilijkt;
- Opnieuw blijkt het belang van een kwalitatieve toptentoonstelling als voortrekker;
- De vlotte samenwerking met de sociaal-culturele verenigingen, in het bijzonder de harmonieën, via de Sociaal-Culturele Raad.

In & Uit Brugge

Onder impuls van de Vlaamse overheid werd het concept In & Uit gelanceerd als vernieuwde vorm van cultuurtoeristisch onthaal. In & Uit Brugge werd ondergebracht bij Brugge Plus, met een centrale balie in het Concertgebouw. De verplaatsing en centralisering van de balie was een delicate operatie, die van alle betrokkenen flexibiliteit vergde. Ondertussen speelt In & Uit een centrale rol in het publiekonthaal in de stad en verkoopt het tickets voor vrijwel alle culturele activiteiten in de stad. Er wordt geïnvesteerd in een goede opleiding van het baliepersoneel (talen) en een systematische briefing om een zo goed mogelijke klantenservice te garanderen.

Samenwerking en Overleg

Het cultuurbeleidsplan leek te suggereren dat er tot in 2002 niet werd samengewerkt of overlegd. Dit klopt uiteraard niet en weze bij deze rechtgezet. Wel was het duidelijk dat de integratie van drie nieuwe actoren (Concertgebouw, Brugge Plus en Entrepot) enerzijds de nood aan overleg zou vergroten en dat anderzijds het potentieel aan samenwerking aanwezig was.

Ten gevolge van het Decreet Lokaal Cultuurbeleid werd de structuur van de Stedelijke Culturele Raad als formeel overleg- en adviesorgaan aangepast naar twee sectorale deelraden, de Sociaal-Culturele Raad voor de verenigingen enerzijds en het Cultuurforum voor de professionele actoren anderzijds. Overleg tussen beide deelraden werd georganiseerd in de Koepelraad. De Sociaal-Culturele Raad zette de traditie van een goed geolied vertegenwoordigend orgaan verder. In de maandelijkse vergaderingen wordt een contact met de schepen en de cultuurbeleidscoördinator georganiseerd en worden adviezen gegeven. Met het project Cultuurkuren geeft de SCR de verenigingen de mogelijkheid zich voor te stellen, te promoten, op te treden in het Concertgebouw en uiteindelijk onrechtstreeks leden te werven. Specifieke dossiers worden in werkgroepen behandeld. Met deze werkwijze kan meer inhoud worden gegeven aan adviezen en voorstellen.

Het Cultuurforum vergadert onregelmatig, wanneer de nood zich stelt. In de voorbereiding van *Corpus* werd frequenter vergaderd, in 2006 dan weer minder. Het Cultuurforum fungeert in de eerste plaats als formeel overlegorgaan. Het moge echter duidelijk zijn dat in de professionele sector het informele contact van groot belang is. De traditie van samenwerken is de laatste jaren enkel versterkt. Rond festivals, tentoonstellingen, evenementen,... wordt steevast samengewerkt. Alles kan altijd beter en er is nog potentieel, maar er werd reeds een hele weg afgelegd.

De samenwerking met andere sectoren als toerisme, jeugd, senioren,... verliep niet gestructureerd. Toch zijn de fundamenten voor frequenter overleg gelegd, onder meer in het kader van de hervormingen van de stadsadministratie. Zo was er overleg bij de opmaak van het Strategisch plan voor het Toerisme en bij de opmaak van het jeugdbeleidsplan.

Cultuurcommunicatie

Naast een inhaalbeweging en een kwaliteitsverhoging van de individuele communicatie van de verschillende actoren is werk gemaakt van meer gemeenschappelijke communicatie. Het maandblad Exit combineert redactionele aandacht met culturele advertenties en een maandkalender, en wordt gesteund door de stad. Het blad verschijnt op 12.000 exemplaren, in de hele regio. Vanuit Bruggeplus werden eveneens acties ondernomen. Door de samenwerking met de cultuurdatabank wordt de agenda ingevoerd. Een wekelijkse nieuwsbrief wordt verstuurd naar ... adressen.

De website *Moonartgallery* neemt een bijzondere plaats in. Vanuit een kritische en satirische positie verslag gedaan van bruisend Brugge. De website startte midden 2002 en brengt dagelijks recensies, cursiefjes en opinies over het culturele leven in de stad. De evenementenkalender strijdt met de Cultuurdatabank om de titel 'meest volledig'. De redactie bestaat uit een tiental vrijwilligers.

Cultuurparticipatie

Het beleid van Vlaams minister Anciaux legt een sterke klemtoon op participatie. Zijn pleidooi wordt in Brugge ter harte genomen: aandacht voor een breed publieksbereik en voor belemmerende drempels is verworven in de sector. Zelfs in een stad waar 70 % zegt jaarlijks een podiumvoorstelling bij te wonen en waar 90% zegt tevreden te zijn met het aanbod.

Een uitstekend voorbeeld van een geslaagd participatiebeleid wordt geboden door het Brugse Stadsarchief, een instelling waaraan traditioneel een "hoge drempel" wordt toegeschreven: de culturele archiefwerking wordt er met toenemend succes uitgebouwd en ondersteund door de vriendenvereniging "Levend Archief".

Een aantal lijnen in het participatieverhaal werden uitgezet:

- Aandacht voor jongeren: door specifieke tarieven, specifieke communicatie, schoolvoorstellingen, educatieve werking, jonge k's, familievoorstellingen...
- Aandacht voor wijkgericht werken: locatieprojecten, *Wijk Up*, *Feestcheques*, *Airbag*, ...
- Aandacht voor sociaal zwakkeren door de samenwerking met het OCMW
- Aandacht voor participatie als deelhebben door sociaal-artistieke werkingen, jongerenproducties, ondersteuning van amateurkunsten,...
- Aandacht voor minder mobiele mensen door het project *Luchtbruggen* in bijvoorbeeld rusthuizen

1.1.3 Aandachtspunten

Uiteraard kan een beleid niet alle gestelde ambities volledig waarmaken. Op het vlak van Hedendaagse Beeldende kunsten had de stad gehoopt verder te staan. Ook jongerencultuur blijft een actueel thema.

Hedendaagse Beeldende kunst

Hedendaagse beeldende kunst heet in Brugge een moeilijk verhaal te zijn. Ondanks tentoonstellingen en belangrijke realisaties in de binnenstad (*Ligne d'eau* door Giuseppe Penone) blijft het beeld hangen van een problematische situatie. Gaat het om perceptie? Gaat het om realiteit? We kunnen objectief vaststellen dat Brugge in dit domein niet het niveau haalt dat in de erfgoedsector of de muziekwereld wél wordt bereikt: een niveau van nationale betekenis, met soms internationale uitstraling en in elk geval internationale kwaliteit.

Wellicht is hier het moment om de sector tegen een nationaal licht te houden. De podiumkunsten en de erfgoedsector hebben zich weten te professionaliseren in pakweg de laatste 25 jaar. De subsidies zijn die professionalisering gevolgd. Dat is niet zo in deze sector. Een aantal voortrekkers wisten een instelling uit te bouwen: Jan Hoet het SMAK, Flor Becx het MUHKA, Willy Vandebussche het PMMK en Laurent Busine het Mac's. Maar zoals een studie onlangs nog aantoonde, zijn deze klein bier in internationale context. Het was in 2002 niet de ambitie om in Brugge een eigen museum of kunsthuis uit te bouwen. Wel om nationaal een rol op te nemen, in verhouding tot haar positie als kunststad.

De tentoonstellingen in 2002 en 2005 waren van een wisselend niveau, maar de sterkste projecten wisten toch makkelijk 10.000 bezoekers en meer te mobiliseren. Dat is zonder meer goed. De opening van Forum + in het Concertgebouw opent nieuwe presentatiemogelijkheden en de installatie van Penone is een nieuw krachtig signaal. Het Cultuurcentrum kan terugblikken op een reeks sterke tentoonstellingen in de Bond en de Garemijnzaal: 65 exposities sinds 2000, waarvan 23 met regionale artiesten, goed voor 10.000 bezoekers per jaar. Die tentoonstellingen krijgen een neerslag in goede catalogi. Wij zijn ervan overtuigd dat de fundamenten gelegd zijn om de nationale rol die de stad voor ogen heeft verder te blijven ontwikkelen. Maar bescheidenheid tegen het licht van de nationale context blijft aangewezen.

Jongeren en cultuur.

Er is de afgelopen jaren bijzonder veel geïnvesteerd en er is een groot aanbod voor jongeren, zowel in schoolverband als daarbuiten. Met de opening van het Entrepot in 2006 en eerder de Magdalenazaal zijn nieuwe mogelijkheden geschapen. De belangrijkste kritiek is echter het verdwijnen van specifieke jongereninfrastructuur uit de binnenstad. In de meeste gevallen gaat het om fuifinfrastructuur. De afgelopen legislatuur verdween de Cactusclub en verkeert de Kelk in nood. Daarvoor verdwenen reeds andere infrastructuren, zoals het Strijdershuis en de Dwarskop. Fuifinfrastructuur is daardoor een symbooldossier geworden. Wel moet gezegd worden dat de jeugdendienst en de dienst stedenbeleid dossiers voorbereiden om tot een oplossing te komen.

Cultuur en jongerencultuur is echter meer dan dat. De technologische evoluties van de laatste jaren hebben een volstrekt andere manier van communiceren en participeren mogelijk gemaakt. Het internet wordt dé referentieplaats voor informatie, een rol die vroeger voor bibliotheken was vastgelegd. Dupliceren, opslaan en uitwisselen van media (foto, film, muziek,...) gaat sneller, makkelijker en massaler dan ooit. Cultuurcommunicatie bestond en bestaat nog steeds in belangrijke mate uit papier, hoewel er alternatieven zijn. De gidsende en bemiddelende rol van programmatoren, conservatoren,... wijzigt: zij hebben niet langer het monopolie. Denken we aan sites als myspace, youtube,...

Het gebruik van deze nieuwe toepassingen is uiteraard niet exclusief aan jongeren voorbehouden. Maar er groeit een generatie die er volledig in thuis is. Op vandaag is er nog onvoldoende aansluiting bij de leefwereld van deze generatie en het is een grote uitdaging voor alle culturele actoren om daarop aansluiting te vinden. Het gaat om het bieden van mentale ruimte in de stad. Dit lijkt ons minstens even belangrijk voor de toekomst dan de – terechte – vraag om infrastructuur.

Infrastructuur

De kwaliteit van het Brugse culturele leven en de ontmoeting die daarmee gepaard gaat, is afhankelijk van het bestaan van aantrekkelijke en goed uitgeruste ruimtes. Er is inmiddels een zekere weg afgelegd op het vlak van publieksinfrastructuur (gebouwen en ICT). Dit neemt niet weg dat deze inspanningen volgehouden dienen te worden. Zo worden een aantal bibliotheekvestigingen (o.a. de hoofdbibliotheek, Male, Sint-Michiels, Sint-Andries) in hun ontwikkeling gehinderd door een te krappe huisvesting.

1.2 Geactualiseerde beschrijving

1.2.1 De lokale situatie

Hieronder beschrijven wij bondig de zaken die van belang zijn voor het cultuurbeleidsplan. Voor een integrale beschrijving van de stad verwijzen wij naar de jaarverslagen.

1.2.1.1 Het stadsbestuur

Gewijzigde politieke situatie

Na de verkiezingen van oktober 2006 is de Gemeenteraad als volgt samengesteld: CD&V, 18 zetels, SPA-Spirit 12, Vlaams Belang 8, Open VLD 5, NVA 2 en Groen! 2. Het College bestaat uit een coalitie van CD&V-NVA/SPA-Spirit/Open VLD. CD&V-NVA levert de burgemeester en zes schepenen, Spa-Spirit 2 schepenen en de voorzitter van het OCWM en open VLD 1 schepenen. Voor burgemeester Patrick Moenaert is het de derde ambtstermijn. Hij zit tevens de Gemeenteraad voor. Schepenen voor Cultuur blijft Yves Roose, die eveneens een derde ambtstermijn aanvat. Hij combineert de bevoegdheid voor cultuur met die voor onderwijs, zoals in de vorige legislatuur het geval was.

Vernieuwde dynamiek in de Dienst Toerisme

In 2004 gaf het stadsbestuur een aanzet om te komen tot een langetermijnvisie op het toerisme en het toerismebeleid van en voor de stad. Het WES kreeg de opdracht voor het maken van een strategisch plan. Voor de uitvoering van dit strategisch plan stelde het stadsbestuur een Toerismemanager (Dieter Dewulf) aan. In de vorige legislatuur leidde dit al tot de invoering van een vernieuwde huisstijl, tot aanpassingen in de organisatie, tot talrijke nieuwe acties (Winter in Brugge), tot het voorbereiden van een nieuwe beeldvorming,... Gezien het belang van cultuur voor het toerisme is een nauwe samenwerking van beide sectoren als gelijkwaardige partners, met respect voor elkaar doelstellingen en strategieën, van groot belang. Deze samenwerking kwam aan bod in verschillende partijprogramma's voor de Gemeenteraadsverkiezingen en staat als dusdanig uitdrukkelijk beschreven in het beleidsplan van de stad Brugge. Daarbij is de nadruk op het verblijfstoerisme van belang. Niet enkel als economische hefboom, maar evenzeer als opportuniteit voor een hogere participatie van bezoekers aan het culturele leven van de stad.

Het Gemeentedecreet

Het nieuwe Gemeentedecreet treedt vanaf 2007 stapsgewijs in voege. Het heeft een grote impact op de interne organisatie van de stadsadministratie. Belangrijke punten zijn de invoering van een managementteam, de mogelijkheden van andere beheersvormen voor de stadsdiensten, het invoeren van interne audits,... Dit uiteraard naast talrijke andere grote of kleine wijzigingen in de manier waarop de stad zal worden bestuurd. Verwacht mag worden dat deze wijzigingen van bestuur en administratie veel energie zullen vragen.

Een vernieuwd personeelsbeleid

Het stadsbestuur zet zich in voor het behalen van het kwaliteitslabel 'Investors in People', label dat wordt toegekend aan organisaties die zich inzetten voor het verbeteren van het personeelsbeleid. In de vorige legislatuur werd een nieuw systeem van evalueren ingevoerd, en veel aandacht besteed aan werkoverleg. Van leidinggevenden wordt een coachende stijl verwacht. In haar beleidsplan heeft het bestuur zich geëngageerd om in de komende jaren verder te investeren in het personeelsbeleid. Ook dit zal zijn impact hebben op de interne organisatie van de stadsdiensten. Van de stadsadministratie wordt klantvriendelijkheid verwacht, in de dagelijkse contacten en in het beperken van de administratieve last die gepaard gaat met reglementen en verordeningen. Het spreekt voor zich dat deze aspecten met namen voor de publiekgerichte diensten in de culturele sector van groot belang zijn.

1.2.1.2 De demografische ontwikkeling

Etnisch culturele diversiteit¹

In België is in 2006 16% van de bevolking niet van Belgische origine. Ongeveer de helft daarvan heeft de Belgische nationaliteit, de andere helft is vreemdeling. Van die 8% vreemdelingen hebben 6% een Europese nationaliteit, 2.5 % een niet –Europese. De cijfers voor België geven een vertekend beeld: vooral Brussel is een etnisch cultureel diverse stad: 56% van de bevolking is er niet van Belgische oorsprong. Voor Vlaanderen is dat aandeel 9.7 %; voor het Waals Gewest is dat 16.6 %.

Van alle provincies heeft West Vlaanderen het laagste aantal niet-oorspronkelijke Belgen onder haar inwoners. Het gaat om 2% vreemdelingen, bestaande uit 1.4 % Europese en 0.6% anderen. Daarnaast zijn er 3.5 % Belgen van andere origine, 1.9 uit Europa, 1.6 uit andere landen. In totaal gaat het dus om 5.5 % van de bevolking, waarvan 2.2 % van niet Europese afkomst is.

De cijfers voor Brugge liggen iets hoger dan de gemiddelden voor West-Vlaanderen. 6.6 % van de bevolking zijn niet oorspronkelijke Belgen. 2.5 % zijn Vreemdeling, 4.1 % zijn Belg. 2.1 % hebben hun wortels buiten Europa, 4.5 zijn Europeaan. In absolute getallen: van de 117.327 Bruggelingen, hebben er 2358 niet de Belgische nationaliteit. In totaal 7.741 inwoners zijn van niet-Belgische oorsprong. 5278 van hen komen uit Europa, 2.463 niet.

Bekijken we de herkomst op basis van nationaliteit², dan blijken de buurlanden het sterkst vertegenwoordigd: Nederland voorop (653), gevolgd door Frankrijk (340), Groot-Brittannië (255) en Duistland (180). Ook Italië (117) en Ex-Joegoslavië (129) zijn in verhouding goed vertegenwoordigd. In totaal zijn 116 nationaliteiten ingeschreven. De grootte van de groepen varieert tussen 1 en 50. De geregistreerde nieuwkomers voor 2006 bevestigen het beeld: de buurlanden enerzijds, Oost-Europa anderzijds. In totaal gaat het om 603 mensen.

Een relevant cijfer komt uit het basisonderwijs. Men gaat ervan uit dat ong. 4% van de leerlingen in het Basisonderwijs in Brugge een andere taal dan het Nederlands spreken thuis. Concreet gaat het om ong. 550 kinderen op een totaal van 12500.

Diversiteit is in Brugge een feit, maar in veel mindere mate dan bijvoorbeeld Brussel, Antwerpen of Gent. Bovendien zijn de grootste groepen (West-) Europees. Niet-Europese nationaliteiten zijn effectief aanwezig, maar er is geen sprake van echte gemeenschappen.

Demografische tendensen

Brugge had op 31/12/2005 117.213 inwoners, 56.764 mannen, 60.449 vrouwen. Na een dalende trend in de periode 1975-1995, en een stijging in de periode 95-2001, blijft het aantal stabiel. Ook de man-vrouw verhouding is stabiel. De belangrijkste verschuivingen situeren zich in de leeftijdspiramide. Op de categorie 12-17na, zijn de bevolkingsaantallen tussen 0 en 40 gedaald in aantal, terwijl alles daarboven sinds 2000 is toegenomen. De bevolking wordt ouder, aansluitend bij de algemene trend van vergrijzing.

1.2.1.3 De culturele sector in Brugge

Een sterke, professionele sector

Europese studies, aangevuld met een Vlaams equivalent uitgevoerd door Vlerick, tonen aan dat in Europese context de culturele sector (creatieve industrieën) de snelste groeier is, zowel in omzet, toegevoegde waarde als tewerkstelling. Bovendien verwacht men dat deze groei zich de komende jaren zal continueren, vooral in de rijke regio's als Vlaanderen. De vraag zal bijgevolg nog stijgen. Mensen zoeken beleving en hebben tijd en geld om aan die behoefte invulling te geven.

Dat verhaal wordt in Brugse context bevestigd. Er is een sterke inhaalbeweging gerealiseerd, en de nieuwe infrastructuur (Concertgebouw, Entrepot, Magdalenazaal) hebben bewezen dat ze aan een

¹ Bron: 'Geactualiseerde omgevingsanalyse 2006, Provinciaal Integratiecentrum West-Vlaanderen vzw'.

² Bron: Jaarverslag Brugge 2005, hoofdstuk 2, 42-70. (www.brugge.be)

nood voldoen. Belangrijk is te weten dat de komst van deze zalen/actoren en hun grote publieksbereik niet heeft geleid tot een daling in de bezoekercijfers van de 'oudere' actoren.

De stijgende vraag biedt dus perspectief. Maar ook het aanwezige potentieel in de lokale actoren kan verder worden ontwikkeld.

Toenemende professionalisering

De sector groeit dus. Bij die groei hoort een betere structurering en een hogere mate van professionalisering. Dat heeft een aantal gevolgen:

- De organisaties zelf worden gedwongen professioneler te werken. Dat betekent mensen in dienst nemen, professionele ondersteuning zoeken (revisor, boekhouder, jurist, sociaal bureau), de capaciteit van bestuurders verhogen,... Op korte termijn neemt de overheadkost bijgevolg toe.
- De menselijke factor is van doorslaggevend belang: de creativiteit, innovativiteit, netwerken,... van inhoudelijke medewerkers zijn determinerend voor het succes van de organisaties. Dat heeft op korte termijn een effect op de loonkost en de aanwervingmodaliteiten, maar op langere termijn een positief effect op de kwaliteit en bijgevolg de inkomsten van de werking.
- Niet enkel de interne werking is onderhevig aan professionalisering, ook de partners organiseren zich. Artiesten laten zich beter omringen, waardoor uitkoopsommen de hoogte ingaan. Met name in de popsector is een kritische grens in zicht: het aanbod dat vandaag betalend of niet betalend gerealiseerd wordt in Brugge is bij budgettaire status quo en blijvende hausse (+40% in 2005-6) niet meer mogelijk.
- De bescherming van auteursrechten, beheerd door vennootschappen (SABAM, semu, billijke vergoeding) is een kostendrijver die ook voor verenigingen en de digitale collecties van de Bibliotheek een bedreiging vormt. Hetzelfde geldt voor de bedrijfsvoorheffing voor buitenlandse artiesten.

Bewaken van de competitiviteit

De culturele actoren bewegen zich in een sector waar de competitie groeit: Brugge dient zich als stad te positioneren in een Europese context, maar de stedelijke culturele actoren verhouden zich ook tot andere lokale en regionale spelers. Het is duidelijk dat de slagvaardigheid van de organisatie om in een steeds wisselende context snel de juiste beslissingen te kunnen nemen van groot belang is.

Belangrijke impact op andere stedelijke dossiers

De bezorgdheid om de competitiviteit is mee ingegeven door het belang van de culturele sector op het brede lokale verhaal. De sector (zonder onroerend erfgoed) zet lokaal rechtstreeks jaarlijks om en bij de 35 mio Euro om en stelt rechtstreeks wellicht 500 mensen tewerk. Het is de inhoudelijke motor voor toerisme en heeft belangrijke spin offs naar vormgeving, horeca, ondersteunende bedrijven (klank-licht,...). In de regio verdienen 1650 mensen hun boterham in de sectoren cultuur, recreatie en sport. Daarnaast nog eens 6000 in de horeca. Belangrijk daarbij is dat de ontwikkeling van de cultuurtoeristische sector zowel leidt tot tewerkstelling van hoogopgeleiden als van relatief laaggeschoolden.

- Met name de Musea zijn van groot belang voor het cultuurtoerisme (en vice versa). Van de 800.000 bezoekers, zijn er 680.000 toerist. Vandaar het belang om niet alles in te zetten op evenementen, het permanente aanbod heeft belangrijke troeven.
- Creativiteit trekt creativiteit aan. Het is bijvoorbeeld niet toevallig dat in Brugge een aantal bureaus voor vormgeving zich hebben ontplooid en vanuit cultuur ook nationaal in andere sectoren actief zijn. Hetzelfde geldt voor architectuur. Wellicht kan de headquarterszone ruimte geven aan deze creatieve industrieën.
- Een studie over braindrain in Vlaamse context gaf aan dat jonge hoogopgeleide jongeren Brugge in de eerste plaats verlaten op zoek naar werkgelegenheid. De creatieve sectoren kunnen een belangrijke rol spelen in het bieden van kansen op werkgelegenheid.

Nieuwe actoren inpassen

Sinds het vorige cultuurbeleidsplan kwamen een aantal nieuwe actoren tot ontwikkeling. **Tapis plein** groeide uit het Jongerenproject Open Monumentendag Brugge, en richt zich als projecthuis op een hedendaagse omgang met het erfgoed. Tapis Plein kon via een aantal opdrachten stapsgewijs de werking opbouwen en wordt sinds 2007 gesubsidieerd binnen het Decreet Volkscultuur.

Klein Verhaal is al een tijd actief op het vlak van educatie en jeugdtheater. De organisatie werkt tot op vandaag hoofdzakelijk op projectbasis, maar wordt niet structureel gesubsidieerd. Vanaf 1 januari 2008 neemt klein Verhaal echter de sociaal-artistieke werking van Brugge Plus over en zal daarvoor door de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd. De organisatie kan zich op die manier verder professionaliseren.

Op het vlak van jongerencultuur zijn een aantal vzw's actief, die weliswaar niet professioneel actief zijn maar misschien het potentieel hebben om uit te groeien tot volwaardige culturele actoren. Op vandaag zijn niet meteen instrumenten voorhanden om deze organisatie op weg te helpen naar professionalisering.

1.2.2 Het Vlaamse wetgevende kader

1.2.2.1 Wetgeving

Kunstendecreet

Het Kunstendecreet subsidieert de volledige kunstensector en integreert alle voorgaande decreten. Het decreet voorziet in 4-jarige en 2-jarige structurele subsidies, aangevuld met projectsubsidies. De huidige subsidies lopen tot eind 2009. Voor de subsidies vanaf 2010, worden in 2009 dossiers ingediend, geëvalueerd en al dan niet gehonoreerd. Het weze duidelijk dat de beslissingen die dan door de Vlaamse Regering worden genomen een grote impact hebben in het lokale cultuurveld/beleid. Momenteel is Vlaanderen binnen het Kunstendecreet voor volgende lokale organisaties de hoofdsubsidiënt: De Werf, Cactus, Concertgebouw, Symfonieorkest Vlaanderen, Collegium Instrumentale Brugensis, Festival Van Vlaanderen Brugge, klein Verhaal, Cinema Novo, Archipel

Het is duidelijk dat grote wijzigingen in het kader van het Kunstendecreet vanaf 2010 een impact kunnen hebben op het cultuurbeleid van de Stad Brugge. In die zin is 2010 mogelijks een scharnierjaar in het beleid naar de betrokken organisaties.

Erfgoeddecreet

Het Erfgoeddecreet voorziet een gelijkaardige operatie als deze die in het Kunstendecreet werd doorgevoerd: een integratie van verschillende decreten en een gelijkaardige procedure voor alle organisaties. Op vandaag worden de Musea Brugge en de Erfgoedcel betoelaagd via het Erfgoeddecreet. Tapis Plein valt onder het decreet Volkscultuur.

Het Erfgoeddecreet is nog niet 'af'. De voorbereidende documenten openen echter mogelijkheden naar subsidiëring van het Stadsarchief en de erfgoedcollecties van de Stadsbibliotheek. De positie van de erfgoedcel wordt anders ingeschat voor Gent, Antwerpen en Brugge. De erfgoedinstellingen moeten voor 2009 beleidsplannen opmaken. Om daarop te anticiperen zijn zij dan ook nauw betrokken bij de opmaak van dit plan.

Topstukkendecreet

Aansluitend bij het Erfgoeddecreet dient hier ook het Topstukkendecreet te worden vermeld. Hoewel reeds geruime tijd goedgekeurd wordt dit decreet pas in de nabije toekomst operationeel, o.m. door de opstelling en goedkeuring bij Ministerieel Besluit van de lijst van topstukken. Een groot gedeelte van het Brugse Erfgoed (ook in stedelijk bezit: Musea, Stadsarchief, Openbare Bibliotheek) zal worden opgenomen in de "Topstukkenlijsten". Daardoor komen ze in aanmerking voor Vlaamse subsidiëring bij restauratie. In hoeverre het Topstukkendecreet ook gevolgen zal hebben voor het verwervingsbeleid valt nog af te wachten.

Decreet Lokaal Cultuurbeleid

Het Decreet Lokaal Cultuurbeleid werd gewijzigd in juni/juli 2007. De hoofdlijnen van het decreet blijven ongewijzigd. Belangrijkste wijzigingen zijn het wegvallen van de variabele subsidiëring voor het Cultuurcentrum (313.000 €/jaar) en de regeling mbt het streekgericht bibliotheekbeleid. Het decreet voorziet in volgende zaken:

- Subsidiëring van de cultuurbeleidcoördinator: 50.000 €/jaar (te indexeren) voor loon en werking
- 1€/inwoner voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan, met een focus op gemeenschapsvorming
- Enveloppensubsidiëring van 325.000 € voor het Cultuurcentrum
- Mogelijkheid op projectsubsiëring voor de cultuurcentra in de A categorie van 700.000 €/jaar, voor alle centra samen
- Basissubsidie van 1.215.000 Euro voor de Bibliotheek
- Subsidie van 0.15 €/inwoner voor deelname aan het streekgericht bibliotheekbeleid en de koppeling aan OpenVlacc (2007-2008)

Daarnaast is voor de Openbare Bibliotheek een kaderwijziging noodzakelijk, opdat de personeelsformatie voor minstens de helft uit functies van het A- of B-niveau zou bestaan, zoals het decreet sinds 2001 voorschrijft

Participatiedecreet

Het Participatiedecreet staat nog in de steigers. Een eerste ontwerp werd ter beschikking gesteld eind juni 2007. De krijtlijnen zijn echter duidelijk. Het decreet wil de participatie in de sectoren cultuur, jeugd en sport bevorderen. Participatie wordt daarin gezien als deelnemen (consumptief) en deelhebben (creatief – actief). Er wordt gefocust op specifieke doelgroepen: mensen in armoede, diversiteit, personen met handicap, senioren,... De bibliotheekvoorziening voor gedetineerden zal gecontinueerd worden via een convenant met de stad. Ook grote projecten die de kracht hebben om te mobiliseren komen in aanmerken. Daarnaast wordt ook tweejaarlijks een centrumstad aangeduid als Vlaamse Cultuurstad.

1.2.2.2 Beleidsaccenten

Gemeenschapsvorming

De klemtoon op gemeenschapsvorming is niet nieuw. Het begrip duiden is echter niet makkelijk. Minister Anciaux duidt het begrip vanuit drie noodzakelijke voorwaarden: ontmoeting, participatie en diversiteit. In een recente publicatie van Cultuurlokaal wordt heel wat stof aangereikt om in de praktijk hierop verder te werken. Ons lijkt bij gemeenschapsvorming het begrip ontmoeting centraal te staan.

Diversiteit

Ook het thema diversiteit wordt door de bevoegde minister centraal gesteld. Er is een actieplan diversiteit opgesteld door de Vlaamse overheid, dat een weerspiegeling van de etnisch-culturele diversiteit van Vlaanderen in het aanbod, personeel en bestuur van culturele instellingen nastreeft. Brugge is op het vlak van diversiteit niet te vergelijken met Gent, Antwerpen of Brussel. Het aandeel niet West-Europese nationaliteiten is laag. We vertrekken dan ook vanuit een volledig andere realiteit. Anderzijds komt de wereld wel massaal op bezoek in de stad. Het aanbod in Brugge is op deze diversiteit gericht.

Participatie

Cultuurparticipatie blijft centraal staan: zoveel mogelijk mensen aan cultuur laten deelnemen en deelhebben is de basislijn in het beleid van de Vlaamse Gemeenschap. In de Brugse context kan dit gegeven niet vanuit een tekort worden bekeken: er is een groot en trouw publiek. Dat staat uiteraard een zelfkritische blik niet in de weg: wie komt (niet) en waarom.

1.3 Gemotiveerde conclusies:

Verder ontwikkelen van de structuren

Op het vlak van infrastructuur en professionalisering is een hele weg afgelegd. De verwachte groei, de professionalisering - mede opgelegd door het wetgevende kader - , de samenhang met andere sectoren,... Dit alles stelt grote uitdagingen aan het stadsbestuur en alle individuele culturele actoren. Een alerte, realistische aanpak moet verder leiden naar performante, concurrentiele organisaties, in goede infrastructuren, met de juiste mensen.

Creatie en creativiteit bevorderen

Creativiteit is een belangrijke motor van het culturele en maatschappelijke leven. In het professionele veld spreken we over creatie, terwijl ook amateurkunsten – evident – drijven op individuele creativiteit. Creativiteit verder stimuleren, met name bij jongeren, zal bijdragen aan de dynamische cultuurstad die het bestuur voor ogen heeft.

Samenwerking blijven stimuleren, binnen de sector en met andere sectoren

Binnen de culturele sector wordt, zeker projectmatig, veel, goed en intensief samengewerkt. Dit blijft belangrijk, en zal dan ook een aandachtspunt blijven. Ook met 'belendende' sectoren als jeugd, toerisme, onderwijs,... wordt al samengewerkt. Hier zijn echter extra inspanningen nodig, mee ingegeven en ondersteund door de aanpassingen binnen de stedelijke structuren om meer coördinatie en samenwerking mogelijk te maken.

Afstemmen met Vlaams beleid

De inbreng van de Vlaamse Gemeenschap, met name voor de podiumkunsten, is onmisbaar voor de culturele dynamiek van de stad. Nieuwe decreten (erfgoed, participatie) bieden nieuwe opportuniteiten, voor de individuele actoren, en voor de stad in haar geheel. 2010 zal daarin een scharniermoment zijn, wanneer de volgende structurele erkenningen (2 en 4 jarig) binnen het Kunstendecreet ingaan. Gezien het belang, is het noodzakelijk dat het stadsbestuur alert is en betrokkenheid toont, zowel naar de indienende actoren als naar de Vlaamse overheid.

De prioriteiten op Vlaams niveau vanuit een lokale invalshoek vertalen

De Vlaamse overheid stimuleert de autonomie van de lokale besturen bij het voeren van beleid en dus bij het maken van keuzes. Daarbij tekent zij een aantal krachtlijnen uit die voor heel Vlaanderen gelden. Met name cultuurparticipatie en culturele diversiteit zullen de komende jaren centraal staan. Het is aan het stadsbestuur om deze prioriteiten vanuit een lokale context te vertalen in acties.

Een antwoord bieden op de nieuwe technologische mogelijkheden

De communicatiemediën blijven snel evolueren. Dat biedt kansen en bedreigingen, zowel op het vlak van programmeren als communiceren. Op vandaag is daarvoor al een grote alertheid in de sector, het is belangrijk in de komende jaren de uitdaging aan te gaan en via een aantal projecten te pionieren.

2 Visie

Brugge ontwikkelt zich verder als Kunststad, in een Vlaamse culturele omgeving en in een cultuurtoeristische Europese context. Muziek en erfgoed zijn de motor voor een ambitieus cultuurbeleid, de blik vooruit met respect voor wat geweest is. Elke Bruggeling vindt zijn gading in een breed aanbod, binnen en buiten de muren van de culturele infrastructuur. Dat aanbod wordt ontsloten voor de talrijke bezoekers aan de stad. Samenwerking binnen de sector en met andere sectoren vergroten de slagkracht. In die omgeving wordt de autonome waarde van kunst en cultuur bevestigd en bewaakt. Artiesten kunnen in de stad hun werk maken en tonen in de beste omstandigheden. Zij zijn de dragers van de beleving en de bezieling die cultuur voor elke maatschappij belangrijk maakt. Het publiek wordt in de beste omstandigheden onthaald en ontmoet zo weinig mogelijk drempels op weg naar cultuurbeleving.

3 Strategische Doelstellingen

3.1 Cultuurparticipatie: cultuur als grondrecht

Cultuur is belangrijk voor Brugge, participeren aan cultuur is belangrijk voor elke Bruggeling. Culturele instellingen, verenigingen en individuen zetten zich in om artiesten en toeschouwers met elkaar in contact te brengen. Het uitgangspunt is elke Bruggeling van cultuur laten genieten. Om dit te bereiken legt de stad de volgende zes jaar een aantal accenten. Door buiten de muren van de instellingen te werken wil de stad cultuur aanwezig laten zijn in de directe leefomgeving van de bewoners en zo spreiden over het hele grondgebied. De stad wil dat er nog meer samengewerkt wordt met de collega's in het onderwijs. Voor mensen in armoede wordt het participatieproject met het OCMW onverminderd doorgezet. Op het vlak van cultuurcommunicatie en ticketverkoop tenslotte, kan en zal nog meer worden samengewerkt. Bruggeplus zal hier het voortouw nemen. Dat vertaalt zich in volgende concrete acties:

3.1.1 Buiten de muren werken

- Brugge Plus richt zich op straattheater en andere buitenactiviteiten, in samenwerking met het Cultuurcentrum, Het Entrepot, de sociaalartistieke werking van diverse partners in de stad en met Vlaamse organisaties
- Binnen de subsidie 1€/inwoner wordt *Wijk Up* verder ontwikkeld. Brugge Plus, klein Verhaal, stedenbeleid, preventiedienst (buurtwerk) en het Cultuurcentrum werken hierbij samen. Centrale partner is Brugge Plus.
- In samenwerking met de Toerisme Brugge worden door Brugge Plus activiteiten georganiseerd in Lissewege en Zeebrugge
- De Bibliotheek ontwikkelt stap voor stap de filialen tot buurtbibliotheken, en is in de zomermaanden aanwezig in Zeebrugge met de strandbibliotheek. Tijdens het *Jeugdboekenfeest* zet de Bibliotheek ism de boekhandels de jeugdliteratuur in de kijker op diverse locaties in de binnenstad.
- Het Cultuurcentrum zal op geregelde tijdstippen projecten op locatie organiseren. Dit in het kader van projecten als *Airbag*, maar ook ad hoc. Daarbij staat de meerwaarde voor zowel de buurt als de artiest centraal.
- De Dienst Cultuur zal de organisaties onder haar vleugels verder organiseren, en ondersteunt talrijke activiteiten door de uitleendienst
- Met Vormingplus wordt bekeken hoe de samenwerking met het Stedelijk Buurtwerk kan worden gestructureerd

3.1.2 De samenwerking cultuur-onderwijs verder uitbouwen

- De verantwoordelijke van het Lokaal Overlegplatform en de cultuurbeleidscoördinator zullen hierover geregeld in overleg treden.
- Het project *Vel tegen Vel* wordt door Brugge Plus zeker tot 2010 gecontinueerd. Volgende culturele actoren zullen minstens 1 maal deelnemen: De Werf, Cultuurcentrum, Concertgebouw en de Brugse Musea
- De educatieve werking van de diverse actoren wordt verder gestructureerd (bv *Zevensprong programma* van de Bibliotheek voor het basisonderwijs), Brugge Plus organiseert structureel overleg tussen de educatieve medewerkers.
- De stad zal minstens 1 vraag voor 'proeftuin brede school' mee opstellen.
- De Bibliotheek participeert in het project '*t Scharnier Studieondersteuning aan huis* in samenwerking met het Lokaal Overlegplatform Gelijke Onderwijskansen
- De Bibliotheek bouwt de fysieke en virtuele publiekswerking rond de erfgoedcollecties verder uit en tracht daarbij de brug te slaan tussen het wetenschappelijk onderzoek en een breed publiek.
- Het Cultuurcentrum zal extra inspanningen doen naar leerlingen uit het bijzonder onderwijs, door via gerichte prospectie een specifiek aanbod op te bouwen.
- De *Cultuurmarkt* voor het onderwijs wordt verder gezet

3.1.3 Senioren

De doelgroep senioren is ruim en divers. Er zijn grote verschillen in mobiliteit, in leeftijd, in leefwereld,... Wij gaan ervan uit dat het permanente aanbod van bijvoorbeeld de Musea, het Concertgebouw, het Cultuurcentrum,... in principe toegankelijk is voor mensen van alle leeftijden. Bepaalde artiesten trekken een iets ouder publiek, andere dan weer jongeren. Het bestendigen van een gevarieerd aanbod garandeert een divers publiek. Toch zullen ook aanvullend specifieke acties worden ondernomen:

- Voor mensen met een beperkte mobiliteit zullen projecten als *Bibliotheek aan huis* worden verder gezet
- Locatieprojecten zullen het aanbod brengen naar mensen die zich nog moeilijk naar de culturele infrastructuur kunnen verplaatsen.
- De familievoorstellingen bieden een uitstekend kader voor bezoeken met kinderen en/of kleinkinderen
- Thematische projecten als *Nostalgia* focussen specifiek op senioren. Daarbij worden ook middagvoorstellingen voorzien.
- In festivals als *Klinkers* en *Benenwerk* wordt breed geprogrammeerd om een in leeftijd zo divers mogelijk publiek te bereiken.
- In het Cultuurcentrum blijft de korting voor 55+ gehandhaafd op 15%, dit ter vervanging van de plus-3-pas.
- De stad heeft een permanente aandacht voor de fysieke toegankelijkheid voor personen met een handicap van de infrastructuur en de evenementen en zal waar dat realistisch is specifieke ingrepen doen.

3.1.4 Het project Cultuurparticipatie

Dit project met het OCMW en talrijke partners uit de zorgsector begeleidt mensen die in armoede of sociaal isolement leven naar culturele activiteiten. Door de individuele benadering en het begeleid groepsbezoek worden financiële en morele drempels weggenomen. Volgende actoren zullen minstens 1 maal per jaar een groep (richtgetal 20) ontvangen en gratis tickets aanbieden: Concertgebouw, Cultuurcentrum, Cactus, De Werf, Dienst Cultuur, Musea, ...

Het OCMW stelt hiervoor een personeelslid ter beschikking.

3.1.5 Samenwerken rond cultuurcommunicatie en ticketverkoop, een kerntaak van Bruggeplus

Brugge Plus organiseert de globale cultuurcommunicatie van de stad op regionaal en Vlaams niveau. Ze pleegt hiervoor periodiek overleg met de culturele partners en ontwikkelt op gebied van communicatie initiatieven die de publieksparticipatie verhogen.

Brugge Plus organiseert via In en Uit de globale ticketverkoop voor de Brugse culturele partners en organisaties. Er wordt een oplossing gezocht voor het wegvallen van de telefonische, schriftelijke en online ticketverkoop die door TINCK werd georganiseerd. Er wordt blijvend geïnvesteerd in vorming en briefing van alle medewerkers.

3.2 Professionele en performante structuren

De stad wil een dynamische Kunststad zijn, zowel op Vlaams als internationaal vlak. Het stadsbestuur investeert de volgende zes jaar in de uitbouw van de structuren om deze ambitie waar te maken. De interne organisatie van de culturele actoren wordt verder geprofessionaliseerd. Bruggeplus wordt ingepast in het veld, met afbakening van de kerntaken van de organisatie. De stad zet zich in voor de erkenning van het Concertgebouw als grote Vlaamse instelling. In 2008 (Erfgoed) en 2010 (Kunsten) worden door de Vlaamse minister van cultuur de structurele subsidies (her-) verdeeld. Het stadsbestuur zal waar mogelijk zelf dossiers indienen en ondersteunt aanvragen van privé-actoren. Op die manier wil de stad als evenwaardige partner van de Vlaamse overheid het cultuurbeleid gestalte geven.

3.2.1 Verdere professionalisering

- Inschrijven zakelijk profiel in kader van Bibliotheek, Cultuurcentrum, Brugge Plus en Musea Brugge. Wellicht zal dit ook voor het Stadsarchief decretaal voorzien worden.
- Onderzoeken van aanpassingen in dagelijks beheer via de mogelijkheden van het Gemeentedecreet
- Aanwervingprocedures met inspraak diensthoofden (najaar 07)
- Kaders aanpassen aan realiteit 2007 (najaar 07)

3.2.2 Afbakening taken Brugge Plus

Brugge Plus zal op het kruispunt tussen cultuur en toerisme, vanuit een culturele invalshoek en in samenwerking met de sector, ondersteunende en coördinerende taken opnemen op het vlak van fysiek publieksonthaal, cultuurcommunicatie en evenementenbeleid. Op het vlak van buitenactiviteiten (straattheater/circus) zal de vzw expertise uitbouwen en een aanvulling brengen op het bestaande aanbod. De vzw zal projecten als *Vel tegen Vel* en *Wijk Up* verder uitbouwen en een centrale rol spelen bij het evenement 2010.

3.2.3 Erkenning Concertgebouw als Grote Vlaamse instelling vanaf 2010

Het Concertgebouw is tot en met 2009 erkend binnen het Kunstendecreet. Aansluitend daarop heeft de Vlaamse Regering de erkenning als grote Vlaamse instelling in het vooruitzicht gesteld. De Stad zal deze overgang mee ondersteunen en begeleiden. Daarbij moet een structurele oplossing gevonden worden voor de onderhoudslasten van het gebouw.

3.2.4 Kunstendecreet 2010

Het Kunstendecreet subsidieert in belangrijke mate het professionele culturele veld in de stad. Wij voorzien dat volgende actoren een nieuwe structurele erkenning zullen aanvragen en verkrijgen: De Werf, Cactus, Klein Verhaal, Brugge Plus, Symfonieorkest Vlaanderen, Cinema Novo, Concertgebouw, Entrepot, ...

De cultuurbeleidcoördinator zal waar nodig en wenselijk namens de stad aanspreekpunt zijn bij de opmaak van de dossiers.

3.2.5 Erfgoeddecreet en Topstukkendecreet 2008

Het vernieuwde Erfgoeddecreet gaat van start in 2009. De stad zal dossiers indienen voor:

- 3 landelijke erkenningen bij de musea: Groeninge, Hospitaalmuseum en Bruggemuseum
- De continuering van de erfgoedconvenant, binnen de context van het Bruggemuseum
- De subsidiëring van het Stadsarchief
- Participatie aan de Vlaamse Erfgoedbibliotheek door de Openbare Bibliotheek

Tapis plein zal eveneens subsidie kunnen aanvragen binnen dit decreet. De Stad zal indien gewenst de aanvraag mee begeleiden en ondersteunen. De cultuurbeleidscoördinator wordt betrokken bij de opmaak van de dossiers voor het Erfgoeddecreet.

Voor de uitvoering van het Topstukkendecreet zijn de lijsten van "Topstukken" binnen de verschillende Brugse Erfgoedcollecties ingediend. Verwacht wordt dat deze lijsten zullen worden

opgenomen in de Vlaamse lijsten van Topstukken die ten laatste in 2008 bij Ministerieel Besluit zullen worden goedgekeurd.
Op basis van deze lijsten kunnen restauratiedossiers, te subsidiëren door de Vlaamse Gemeenschap, worden ingediend.

3.3 Infrastructuur

Niet enkel goede structuren zijn een voorwaarde voor het culturele leven in de stad. Infrastructuur is even goed de basis van alles. De kwaliteit ervan is van wezenlijk belang voor het aangezicht van de stad en de plaats van cultuur in het stedelijke weefsel. De Stad zal investeren in depots voor de erfgoedcollecties. Het stadsbestuur wil de collecties die vorige generaties haar hebben nagelaten in de beste omstandigheden bewaren en doorgeven aan wie na ons komt. In de binnenstad zal het bestuur een plek voor jongeren creëren, waar fuiven en concerten kunnen doorgaan. De Bibliotheek wordt uitgebreid door de integratie van de passage, terwijl enkele filialen worden geoptimaliseerd.

3.3.1 De uitbouw van een depot voor kwetsbare kunstcollecties van de Musea Brugge

De Musea beschikken momenteel over een depotruimte in Mariastraat. Er is echter nood aan ingrijpende aanpassingen om een veilig en professioneel depotbeheer mogelijk te maken. De musea zullen in eerste instantie een onderzoek voeren naar een efficiënt en realistisch concept, dat indien mogelijk nog deze legislatuur wordt gerealiseerd. Tegelijkertijd wordt bekeken of de problematiek voor een depot van het Stadsarchief hieraan kan worden gekoppeld, dan wel afzonderlijk wordt aangepakt.

3.3.2 De uitbouw van een regionaal erfgoeddepot voor niet kwetsbare stukken in de oude pakhuizen

De stad kwam met Genencor tot een overeenkomst voor de erfpacht van de burelen en oude pakhuizen aan de komvest. In 2007 werden Raakvlak en de Erfgoedcel ondergebracht in de aanpalende burelen. In samenwerking met de provincie West-Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap zal de stad de pakhuizen uitbouwen tot een regionaal depot voor niet kwetsbare materialen. Concreet gaat het om collecties steen (grafplaten, bouwelementen), de opslag en verwerking van archeologische materialen. De Spaanse Schuur zal onderdak bieden aan de collectie koetsen en lijkwagens.

3.3.3 Optimalisering van De Bond

De Bond, tentoonstellingsruimte van het CC, zal binnen de bestaande oppervlakte worden geoptimaliseerd en geprofessionaliseerd. De Bond wordt verder ingezet als ruimte waar jong Vlaams talent kansen krijgt.

3.3.4 De uitbreiding van de hoofdbibliotheek De Biekorf door de integratie van de passage

De inname van de Biekorfpassage moet - behalve de noodzakelijke oprissing van het interieur en het realiseren van selfservicefaciliteiten - een betere ruimtelijke verdeling van de diverse functies en een betere inhoudelijke ondersteuning van de gebruiker mogelijk maken

3.4 Samenwerking cultuur en toerisme

Brugge is internationaal een begrip en trekt jaarlijks miljoenen bezoekers aan. Cultuur versterkt de aantrekkingskracht en is een belangrijke motor voor het toerisme. De stad wil dat beide sectoren, elk vanuit de eigen logica, doelstellingen en ambities, met elkaar samenwerken. In de komende zes jaar moet die samenwerking gestalte krijgen door de organisatie van gezamenlijke evenementen in de winter. In & Uit is de centrale balie die het aanbod ontsluit voor bewoner en bezoeker. De kwaliteit van de dienstverlening en de informatie zullen hoog zijn en blijven. De samenwerking tussen cultuur en toerisme wordt ingekaderd in het Toeristisch Actieplan voor de Vlaamse Kunststeden.

3.4.1 Winteraanbod

- Een betere toeleiding van bezoekers naar het permanente aanbod door een betere ontsluiting van het niet talige aanbod:
  - o meertalige communicatie door, via een uitgewerkt marketingplan
  - o beschikbaarheid van last minute tickets via hotels en andere verblijfsaccommodaties
  - o aanbieden van tickets via In&uit Brugge
  - o investeren in een goede briefing van het onthaalpersoneel met het oog op correcte informatieverstrekking

- Aansluiten bij het toeristische concept *Brugge Hartje Winter*, prioritair door de Musea Brugge, Brugge Plus, Cultuurcentrum en het Concertgebouw.
- Bruggeplus zal mee instaan voor het ontwikkelen van specifieke activiteiten, vanuit een origineel concept en complementair aan het bestaande aanbod. Deze activiteiten onderscheiden Brugge op Europees vlak en sluiten aan bij de strategische positionering.
- Het Concertgebouw en het Cultuurcentrum ontwikkelen het dansfestival *December Dance*
- Toerisme Brugge zal instaan voor de internationale marketing en de commerciële productontwikkeling

3.4.2 Meewerken aan het Toeristisch Actieplan voor de Vlaamse Kunststeden

Het toeristisch actieplan van Minister Bourgeois tekent de krijtlijnen en prioriteiten van de Vlaamse regering uit mbt het toerismebeleid in de Kunststeden. De samenwerking Cultuur-toerisme komt daarin prominent naar voor. Zo worden middelen voorzien voor projecten in de kunststeden die een meerwaarde betekenen vanuit een toeristische invalshoek, dwz ze moeten een meetbare impact hebben op het toerisme. De stad zal de mogelijkheden van dit plan aangrijpen om concrete stappen te zetten:

- Ingaan op de vraag tot deelname aan lokale en Vlaamse overlegfora
- Bekijken of dossiers kunnen worden ingediend mbt de creatie van Landmarks en de promotie van Internationale evenementen (2010)

3.4.3 Cultuurtoeristisch onthaal via In&Uit Brugge

Brugge Plus en Toerisme Brugge werken nauw samen om het cultuurtoeristisch onthaal te optimaliseren. Het op elkaar afstemmen van de frontoffice en de backoffice, de vorming van de medewerkers,... Daarbij wordt gestreefd naar een geïntegreerde aanpak van klantengroepen.

3.5 Cultuur als Ontmoeting

Cultuur brengt mensen bij elkaar. Dat geldt voor gisteren, voor vandaag en ook voor morgen. Uit ontmoeting groeit begrip, vreugde, solidariteit,... De stad wil de komende jaren ontmoeting naar voor schuiven. Door samenwerking tussen culturele actoren en mensen en instellingen uit de sociale sector wordt ontmoeting gezocht voor en met mensen die het moeilijker hebben in de maatschappij. De Bibliotheek bereikt jaarlijks 40.000 mensen, en is de meest laagdrempelige culturele ontmoetingsplek: zij zal haar rol hierin versterken. Ontmoeting gebeurt op grote schaal waar mensen zich verenigen: de stad wil verder ruimte geven aan verenigingen. Ontmoeting is ook feesten en genieten. Daarom organiseert de stad ook de volgende jaren laagdrempelige buitenactiviteiten in de binnenstad.

3.5.1 Samenwerking met sociale actoren

Culturele actoren die samenwerken met partners uit de sociale sector kunnen op het terrein voor veel mensen een wezenlijk verschil maken. De inspanningen die daar zijn geleverd zijn aanzetten om op deze weg verder te gaan. Volgende acties (niet exhaustief) komen aan bod:

- Met de Diversiteitsdienst worden projecten opgezet voor kleine doelgroepen van allochtonen
- Met de Patio worden activiteiten georganiseerd voor asielzoekers. Het Cultuurcentrum is eerste aanspreekpunt.
- Met de dienst Stedenbeleid wordt de culturele optie bij de feestcheques verder verzorgd. Klein Verhaal en Bruggeplus zijn aanspreekpunt

3.5.2 Bibliotheek: herdenken van de bibliotheek als ruimte

Hoewel kennis- en cultuurbronnen steeds digitaler worden, neemt het belang van de fysieke bibliotheekruimte toe, al zullen de taken van deze inplanting veranderen. Natuurlijk blijft het gebouw in eerste instantie de "thuis" van de fysieke collecties, maar die zullen steeds meer ingeschakeld worden in een breder aanbod binnen en buiten de muren. Een goede uitrusting en ICT-infrastructuur horen hierbij. Het gaat om het creëren van toegang tot netwerken, het mogelijk maken van raadplegen, leren, (samen)werken. In de bibliotheek anno 2013 staat vooral de accommodatie van de gebruiker centraal. Tevens evolueren de ruimtes steeds meer in de richting van ondersteuningspunt en ontmoetingsplaats.

- De Bibliotheek zal de buurtbibliotheken verder uitbouwen als laagdrempelige vrijplaatsen die voor veel mensen een stabiel en vertrouwensvol kader vormen voor persoonlijk contact en sociale samenhang. Dit is het uitgangspunt van waaruit diensten aangeboden kunnen worden in eigen beheer of door derden, niet in het minst op het vlak van nieuwe geletterdheid en het dichten van de digitale kloof.
- De hoofdbibliotheek is tegelijk het grootste filiaal, een zwaartepuntbibliotheek met regionale uitstraling en een erfgoedbibliotheek binnen hetzelfde gebouw. De inname van de Biekorfpassage moet behalve de noodzakelijke opfrissing van het interieur en het realiseren van selfservicefaciliteiten een betere ruimtelijke verdeling van de diverse functies en een betere inhoudelijke ondersteuning van de gebruiker mogelijk maken.

3.5.3 Verenigingen

Het verenigingsleven blijft sterk aanwezig in Brugge. Ongeveer 350 verenigingen zijn erkend. De stad voert een ondersteuningsbeleid volgens drie krachtlijnen:

- Financiële ondersteuning in het kader van het subsidiereglement. De beschikbare middelen worden globaal met 11% verhoogd, waarmee een inhaalbeweging wordt gemaakt tav het niet-indexeren gedurende enige jaren. Naast de structurele subsidiëring wordt ook voorzien in projectsubsidies.
- Logistieke ondersteuning door het aanbieden van materialen aan zeer gunstige tarieven. De stad zal systematisch middelen voorzien voor het in stand houden van dit aanbod.
- Logistieke ondersteuning door het aanbieden van stedelijke infrastructuur aan gunsttarieven

De stad onderhoudt de dialoog met de verenigingen via de Sociaal-culturele Raad. De stad zal de raad in de toekomst verder administratief ondersteunen, terwijl de Schepen voor Cultuur en de Cultuurbeleidscoördinator in principe aanwezig zullen zijn op de vergaderingen van het Bureau (en de jaarlijkse algemene vergadering), waar zij vragen beantwoorden en toelichting kunnen geven mbt het gevoerde cultuurbeleid. Cultuurkuren brengt de verenigingen samen en geeft mogelijkheden op presentatie van de werking. De stad ondersteunt dit initiatief in 2008 door het toekennen van eens stadsdag in het Concertgebouw.

3.5.4 Laagdrempelige buitenactiviteiten

Ontmoeting en feestelijkheid gaan hand in hand. Om dit te stimuleren investeert de stad zelf verder in laagdrempelige buitenactiviteiten, die zoveel mogelijk gratis worden aangeboden. Concreet maakt de stad middelen vrij voor *Klinkers*, *Benenwerk*, *de Heilig Bloedprocessie*, *September Jazz*,... Bruggeplus zal een aanbod aan straattheater verder uitbouwen

Het stadsbestuur biedt ondersteuning aan activiteiten op het openbaar domein, op voorwaarde dat ze organisatorisch en inhoudelijk voldoende kwaliteit bieden. Indien nodig wordt advies gevraagd aan een kwaliteitscommissie onder voorzitterschap van de Schepen voor toerisme en aangevuld met experts.

3.6 Creatieve stad

Creativiteit is in onze postindustriële maatschappij van groot belang. Cultuur en creativiteit gaan hand in hand. Het stadsbestuur wil in haar cultuurbeleid de creativiteit van elke Bruggeling stimuleren. Als kunststad geeft de stad onderdak aan professionele kunstenaars om hier hun werk te maken en te presenteren. Op het vlak van podiumkunsten is de stad hier goed voor uitgerust. Jongeren kunnen hun artistieke talenten ontplooiën binnen de werking van het Entrepot. De sociaal-artistieke projecten van klein verhaal zoeken aansluiting bij de leefwereld van bewoners en maken met en voor hen kunst.

3.6.1 Podiumkunsten

Met name op het vlak van podiumkunsten zal in Brugge verder kans gegeven worden om creaties op te zetten. De Werf legt zich in de Groenplaats toe op de creatie van theater en jeugdtheater. Het Concertgebouw werkt als internationaal kunstencentrum rond muziek, hedendaagse dans, podiumkunsten, beeldende kunst, architectuur en geeft creatieopdrachten. Artiesten/orkesten in residentie kunnen er hun werk maken, repeteren en presenteren. Het Cultuurcentrum profileert zich verder rond Hedendaagse dans, in de eigen programmering en door de samenwerking met Het Concertgebouw. In het kader van het dansfestival *December Dance* worden creatieopdrachten gegeven.

3.6.2 Entrepot als stapsteen

De infrastructuur van het Entrepot, met de repetitie- en presentatieruimtes, leent zich uitermate voor het werken met jonge artiesten. De drempel wordt verlaagd door de verbetering van de onthaal- en ontmoetingsinfrastructuur. Het entrepot zal vanuit die ontmoetingsfuncties jongeren stimuleren in hun creativiteit door workshops projecten, coaching... Met de provincie worden werkingen als *Westtalent* en *Kunstbende* georganiseerd, om jong talent kansen te geven en te ontdekken.

3.6.3 Sociaal-artistieke projecten

Sociaal-artistieke projecten willen kunst maken met mensen voor wie cultuur en cultuurbeleving niet steeds evident is. In Brugge zal klein Verhaal met de steun van de Vlaamse Gemeenschap in 2008 en 2009 een aantal projecten opzetten: een film met jongeren, *mobiel XL* in de verschillende buurten,... klein Verhaal zal expertise uitbouwen en ter beschikking stellen in de Brugse regio. Het is de uitdrukkelijke bedoeling de sociaal-artistieke werking waar te maken samen met vele partners: stadsdiensten, privé-actoren, vrijwilligers,...

3.6.4 Vorming

Artistieke vorming draagt uiteraard bij tot creativiteit. De stedelijke academie en het Conservatorium zijn daarin in Brugge absolute voortrekkers. Hun werking hoort stricto sensu niet bij cultuur, maar er zijn uiteraard nauwe banden. In de komende jaren zal de stad de samenwerking tussen beide instellingen en de culturele actoren blijven stimuleren, o.m. door het samen opzetten van projecten. Diverse private kinderateliers voorzien in artistieke vorming, zowel op het vlak van muziek als voor beeldende kunsten.

3.7 Diversiteit

Diversiteit kleurt onze samenleving letterlijk en figuurlijk. Wil het culturele aanbod inspelen op die diversiteit, dan is een gevarieerd aanbod een noodzaak. De stad zal de komende jaren blijven inzetten op een gevarieerd aanbod, dat inspeelt op de zeer diverse smaken en verwachtingen van inwoners en bezoekers.

Diversiteit heeft in Brugge vooral te maken met sociaal-economische verschillen en niet zozeer met verschillende etnisch culturele achtergronden. Vanuit die vaststelling wil de stad in elk geval een culturele kennismaking met artiesten uit andere culturele tradities aanbieden. In samenwerking met de dienst Noord-Zuid zal op basis van projecten gewerkt worden voor specifieke bewonersgroepen, al dan niet met een andere culturele achtergrond dan de Europese. Om meer en andere Bruggelingen bij cultuur te betrekken zoekt de stad andere methodieken.

3.7.1 Diversiteit in het aanbod

- in het aanbod van Cultuurcentrum komen artiesten van niet-west- Europese oorsprong jaarlijks aan bod
- Het Cultuurcentrum organiseert minsten 2 maal een thematisch festival tijdens de legislatuur, dat een andere cultuur centraal stelt
- Cinema Novo is al jaren een baken voor de drie-continentenfilms. Het Cultuurcentrum en klein Verhaal werken mee aan het festival
- *Feest in het Park* wordt verder ondersteund
- De thematische exposities van het Cultuurcentrum worden gefocust op interculturaliteit.

3.7.2 Nauwe Samenwerking met de dienst Noord-Zuid naar bewonersgroepen

De Diversiteitsdienst heeft een netwerk uitgebouwd waarbij zij, hoofdzakelijk vrouwelijke, allochtonen bereiken. De cultuurbeleidcoördinator, het Cultuurcentrum en de Bibliotheek zullen onderzoeken hoe samenwerking kan worden opgezet en ten laatste vanaf 2009 concrete organisaties opzetten.

3.7.3 Aandacht voor socio-economische diversiteit

Onderzoeken hebben stilaan overtuigend aangetoond dat bepaalde bevolkingsgroepen veel minder aan cultuur participeren dan andere. Het onderwijsniveau is daarbij vaak doorslaggevend. De stad is zich daarvan bewust en neemt initiatieven om het aanbod te ontsluiten door de inzet van andere methodieken:

- De samenwerking met het buurtwerk in het kader van *Wijk Up*
- De samenwerking met de dienst Stedenbeleid in het kader van de feestcheques: hier zijn Brugge Plus, de cultuurbeleidscoördinator en het Cultuurcentrum eerste aanspreekpunt
- De sociaal-artistieke projecten van klein Verhaal.
- Ook de samenwerking Bibliotheek - Lokaal Overlegplatform Gelijke Onderwijskansen in het project *'t Scharnier Studieondersteuning aan huis* richt zich voor een groot stuk naar sociaal-economisch kwetsbare en allochtone middens.

3.7.4 Bijzondere doelgroepen

De Bibliotheek continueert haar inspanningen om ook bijzondere doelgroepen te bereiken: o.a.

- *Bibliotheek aan huis*
- De service naar personen met een visuele handicap
- De bibliotheekvoorziening voor gedetineerden.

Voor instellingen en groepen met speciale behoeften worden aangepaste rondleidingen en uitleenvoorwaarden voorzien.

3.8 Beeldende Kunsten

De stad zal het aanbod aan hedendaagse beeldende kunsten verder versterken. Niet door de opbouw van een eigen collectie of het opzetten van een nieuw museum. Wel via tentoonstellingen op verschillende locaties en met aandacht voor verschillende niveaus. Door de organisatie van verschillende wedstrijden gaat de stad mee op zoek naar nieuw talent.

3.8.1 Tentoonstellingen

De stad profileert de verschillende locaties duidelijker dan in het verleden, om zo de identiteit te versterken:

- In de Bond legt het Cultuurcentrum de focus op creaties van jong Vlaams talent. Gekoppeld aan de tentoonstellingen wordt minstens 1 publicatie per jaar uitgegeven.
- In de Bogardenkapel geeft het CC ruimte aan regionale artiesten. De kunstenaar krijgt de locatie en een technisch budget ter beschikking. Minstens drie kunstenaars per jaar komen aan bod.
- In de Hallen organiseert het CC minstens om de twee jaar een grotere thematische tentoonstelling, met een focus op interculturaliteit.
- In het Brugse Vrije geeft de Dienst Cultuur ruimte aan lokale en regionale artiesten.
- Het Groeningemuseum en het Concertgebouw ontwikkelen Forum+ verder tot een presentatieplek voor kunstenaars van (inter-)nationaal niveau
- *Kunstetalages*: op verschillende publieke plekken worden presentatieplekken geboden aan kunstenaars: Hof Arents, Blinde Ezelstraat, AZ St Jan,... Indien zich nieuwe presentatieplekken aandienen zal worden overwogen om ze bij de *Etalages* te voegen.
- In het stadsfestival 2010 wordt minstens 1 groot project gerealiseerd.
- Het Cultuurcentrum investeert specifiek in een doorgedreven publiekonthouding en educatieve omkadering.
- Met de Musea, het Cultuurcentrum, Het Concertgebouw, het Entrepot en Tapis Plein wordt verder gewerkt aan een geïntegreerd beleid rond Beeldende kunsten.
- In de volgende legislatuur wordt minstens 1 werk in de publieke ruimte gerealiseerd, van de hand van een artiest van internationaal niveau.

3.8.2 Wedstrijden

De Dienst Cultuur investeert verder in de verschillende wedstrijdformules:

- *Kunstsalon Sant*: tweejaarlijkse wedstrijd voor hedendaagse beeldende kunsten, met een prijzengeld van 3000 €. Een selectie van werken wordt tentoongesteld
- *Input/output*: tweejaarlijkse wedstrijd voor kunstenaars tussen 17 en 34, met een prijzengeld van 2500€. Een selectie van werken wordt geëxposeerd, de winnaar krijgt een solotentoonstelling. De wedstrijd alterneert met Sant.
- *Cartoonwedstrijd*: tweejaarlijkse wedstrijd met een prijzengeld van 1300 €.

3.8.3 Jongeren

In samenwerking met het CC, de Dienst cultuur, De Academie, het Entrepot, Tapis Plein en de cultuurbeleidscoördinator worden nieuwe projecten opgezet die jongeren op weg helpen als beeldend kunstenaar. De focus is tweeledig: enerzijds plekken ontwikkelen waar talent 'over de vloer' komt, anderzijds dat talent coachen en logistiek ondersteunen. Een eerste aanzet was het project *Jonge Zwanen*. Daarop wordt verder gebouwd.

3.9 Jongeren

Een cliché op zijn tijd kan geen kwaad: jongeren zijn de toekomst. Cultuur voor jongeren, cultuur van jongeren en cultuur door jongeren geven leven aan onze stad. Het stadsbestuur zal in de komende jaren extra inspanningen doen om jonge mensen kansen te geven zich te ontplooien en thuis te voelen in onze stad. Voor de culturele actoren betekent dit het continueren van het aanbod naar jongeren en het zoeken naar specifieke communicatiekanalen om dat aanbod nog beter bekend te maken. De sector wil ook de dialoog aangaan en meedenken aan de visievorming rond jong zijn in Brugge.

3.9.1 Een specifiek aanbod

- Het Entrepot ontwikkelt zich verder als Regionaal centrum voor jongerencultuur. Die ontwikkeling zal gepaard gaan met een toename van het aanbod. Het Entrepot zoekt samenwerking met de culturele actoren om binnen de specifieke disciplines projecten of werkingen op te zetten (bv. *Fest, Vama Veche*,...).
- De Bibliotheek zal uiteraard de jeugdbib verder ontwikkelen. Daarnaast staat het aansluiting vinden bij jonge gebruikers centraal de volgende jaren.
- Het Cultuurcentrum heeft een jarenlange traditie van jongerenproducties, zowel in projectvorm als regulier. De Magdalenazaal blijft de centrale locatie voor producties gericht op een jong publiek. Uiteraard worden de schoolvoorstellingen gecontinueerd.
- Het Cultuurcentrum ondersteunt verder *Lessen in Het donker*, dat vanuit Brugge een Vlaamse werking rond film opzet.
- Bruggeplus zal op de site van het Entrepot *Cirqueplus* continueren, specifiek voor kinderen en jongeren.
- Klein Verhaal zet minstens een productie op met jongeren, in samenwerking met het Entrepot

3.9.2 Specifieke communicatie

- Het Cultuurcentrum heeft reeds ervaring met specifieke communicatie naar jongeren en zet deze inspanningen verder (*Jonge k's*)
- Bruggeplus onderzoekt, samen met de Jeugddienst, de mogelijkheden naar collectieve communicatie naar jongeren toe, zo mogelijk met het gebruik van nieuwe media.

3.9.3 Jong zijn in Brugge: een actueel thema

De culturele sector engageert zich om meet te denken en te werken aan een stad waar jongeren zich thuis voelen. De actoren zullen zich inzetten voor een positieve dialoog en oog hebben voor de wensen en noden van jongeren. Dit moet leiden tot een uitgesproken visie over de plaats voor jongeren binnen cultureel Brugge. In eerste instantie zal de cultuurbeleidscoördinator samen met de jeugddienst en de jeugdraad de dialoog op gang trekken en zoeken naar werkbare manieren van structurele dialoog.

3.10 E-cultuur

De opkomst van internet midden de jaren 90 heeft een mediarevolutie in gang gezet met een nooit geziene impact op communicatie, media, economie, persoonlijke relaties; enz. Het stimuleert uitwisseling van informatie en maakt nieuwe processen mogelijk die vroeger ondenkbaar waren waren.

3.10.1 Automatiseren, promoten en valoriseren van cultuur via internet

In eerste instantie is het een instrument om de traditionele culturele dienstverlening en activiteiten te automatiseren en te promoten of te valoriseren, o.a.:

- Cultuurcommunicatie (o.a. In&Uit en Cultuurdatbank)
- Digitalisering van erfgoed (erfgoedcel – Bibliotheek – archief-monumenten)
- Uitbouw van educatieve websites

3.10.2 De Bibliotheek: mensen verbinden met kennis en inspiratie in diverse media

Daarnaast is het internet een omgevingsfactor die een aantal aspecten van het culturele leven op grondige wijze onderuit haalt, waarbij de individuele gebruiker en mondiale spelers als Google de controle overnemen over de creatie, verspreiding en appreciatie/selectie van het aanbod. In het geval van de Bibliotheek dwingt het haar om zich te bezinnen, minder over haar doelstelling - bronnen aanbieden ter persoonlijke verrijking en cultuurbeleving -, maar vooral over de vorm waarin deze tot stand komt. Traditioneel is de taakstelling van de Bibliotheek verbonden aan het verwerven, ontsluiten en ter beschikking stellen van een collectie die het individu zich niet kon veroorloven. Nu gaat het om een context van overvloed en verschuift de rol naar:

- Het creëren (en garanderen) van toegang naar een waaier van interne en externe bronnen
- Het aanbieden van ontdekkingspaden en keuzemogelijkheden in een pluralistische context
- Het ondersteunen van de vraagstelling, raadpleging en kritische verwerking van de individuele gebruiker
- Het ondersteunen van gemeenschappen waarlangs uitwisseling van kennis, ervaring en cultuurbeleving tot stand komt

Concreet betekent het dat vanuit de continuïteit met de bestaande dienstverlening via impulsprojecten de Bibliotheek van de toekomst vorm gegeven wordt. Drie projecten in het bijzonder zijn gericht op innovatie:

1. De verdere uitbouw van een gezamenlijke gebruikersomgeving (de aquabrowser) als het instrument dat diverse lokale en bovenlokale bronnen integreert.
2. De uitbouw van een sociaal gebruikersplatform gericht op uitwisseling van kennis en ervaring, waarbij de brug geslagen wordt tussen het aanbod en de individuele gebruikersomgeving. In eerste instantie wordt gericht naar kinderen en jongeren.
3. Een educatief programma op het vlak van media-educatie en mediawijsheid: het bevorderen van het geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit waarmee burgers zich bewust, kritisch en actief kunnen bewegen in een complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedicaliseerde wereld

4 Strategisch Project

De stad organiseert in 2010 een vervolg op Corpus 05. Het stadsfestival wil de stad verder ontwikkelen en profileren als hedendaagse cultuurstad. In samenwerking met lokale culturele sector wordt een relatief beperkt aanbod van kwalitatieve artistieke producties gepresenteerd en gecreëerd. Door activiteiten in de publieke ruimte wordt een feestelijke atmosfeer tot stand gebracht. Het aanbod beperkt zich niet tot de binnenstad: op het fundament van de feestcheques wordt een wijkgericht aanbod gebracht, dat eventueel tot in de Brugse regio kan strekken. De stad voorziet voor het evenement een investering van 3 mio Euro, te spreiden over een aanvullende toelage aan Bruggeplus en kredieten voor de tentoonstelling bij de musea.

4.1 Een grote kunsttentoonstelling in het Groeningemuseum

De Brugse musea hebben een sterke reputatie waar het gaat over tentoonstellingen. In 2002 stond de invloed van Jan Van Eyck en de Vlaamse Primitieven op Zuid-Europa centraal. In 2010 zal hun invloed op Oost-Europa aan bod komen. De voorlopige werktitel is Van Eyck tot Durer, en wordt voorbereid door Till Borchert en zijn medewerkers van het Groeningemuseum. De tentoonstelling is gepland in de winter van 2010-2011.

4.2 Een centrale figuur uit de wereld van Beeldende kunsten als resident

Na als in 2002 en 2005 wordt in het evenement een stevig luik hedendaagse beeldende kunsten gekoppeld. De ambitie is om een centrale figuur uit de internationale wereld van de kunsten in residentie te hebben, die een aantal projecten mee kan aansturen. Uiteraard zal worden samengewerkt met specialisten uit het lokale veld.

4.3 Een kwalitatief thematisch aanbod met de culturele partners, via impulsbudgetten

De werking met impulsbudgetten voor specifieke projecten of voorstellingen, succesvol in 2005, zal worden herhaald. De partners zullen worden uitgenodigd om enerzijds mee te denken over de inhoudelijke samenhang van het geheel en anderzijds gevraagd worden om daarbinnen specifieke projecten te ontwikkelen.

4.4 Een laagdrempelig feestelijk aanbod in de binnenstad

Aan het festival wordt een feestelijk aanbod gekoppeld, met straattheater als uitgangspunt. Bruggeplus zal verantwoordelijk zijn voor dit onderdeel, dat zich wellicht in de nazomer van 2010 zal concentreren.

4.5 Een wijkgericht aanbod verspreid over het hele grondgebied.

Aansluitend bij de andere doelstellingen in dit beleidsplan, zal worden gewaakt over een aanbod gespreid over de deelgemeenten en de wijken. Eventueel kan daarvoor aangesloten worden bij de methodiek van de feestcheques. In elk geval staat de betrokkenheid van de bewoners centraal: een feestelijk aanbod voor en door de Bruggeling, in eigen straat of buurt. Eventueel kan worden samengewerkt met de buurgemeenten, om ook daar een aanbod te ontwikkelen.

5 Ondersteuning van het culturele leven door de stad ³

5.1 De financiering van de eigen diensten – begroting 2008

Globaal overzicht, gewone dienst

Dienst	UIT	waarvan overdrachten	IN	waarvan subsidie Provincie	waarvan subsidie Vlaanderen	netto
Cultuur	2.854.419	483.570	255.000	0	0	2.599.419
Bibliotheek	4.313.872		1.897.725	16.700	1.256.166	2.416.147
CC	3.382.809		1.258.135	25.000	405.000	2.124.674
Archief	684.769		37.023			647.746
Musea	10.534.425		3.522.739		957.450	7.011.686
Cultuurbeleid	2.589.162	2.589.162	176.000		176.000	2.413.162
	24.359.456	3.072.732	7.146.622	41.700	2.949.616	0 17.212.834

Globaal overzicht, buitengewone dienst

<i>dienst</i>	<i>Uit</i>	<i>In</i>	<i>Netto</i>
Cultuur	247.000	0	247.000
Bibliotheek	134.500	0	134.500
Cultuurcentrum	326.800	0	326.800
Archief	19.000	0	19.000
Musea	1.137.400	100.000	1.037.400
Cultuurbeleid	0	0	0
	1.864.700	100.000	1.764.700

Totaal Cultuur

<i>Uit</i>	<i>In</i>	<i>Netto</i>
26.224.156	7.246.622	18.977.534

³ Cijfers onder voorbehoud van goedkeuring door de Gemeenteraad. Details van budgetten gelinkt aan de doelstellingen zijn opgenomen in de toelichting bij de begroting 2008, die als bijlage deel uitmaakt van dit plan. Indien bedragen in deze tekst verschillen van deze in de begroting, zijn deze vermeld in de begroting – uiteraard – de geldige.

5.2 De ondersteuning van private organisaties

5.2.1 De subsidiëring van de professionele organisaties, begroting 2008

Een groot deel van het culturele aanbod van de stad wordt gegenereerd door private actoren. De meeste van die actoren vallen onder het Kunstendecreet. Onderstaande tabel maakt duidelijk dat, waar bij de erfgoedinstellingen de stad de grootste financiële verantwoordelijkheid neemt, dit bij de podiumkunsten niet het geval is. De stad kiest, in de geest van de afspraken in het kerntakendebat, voor een aanvullende subsidiëring en een logistieke ondersteuning, met name op het vlak van gebouwen (door erfpacht, recht van opstal, samenwerkingsverband). Bij die organisaties waar de stad (mede-) initiatiefnemer is, wordt gekozen voor een substantiële financiering.

Organisatie	Subsidie Vlaanderen	Subsidie stad	Aanvullende ondersteuning⁴
Concertgebouw Brugge	2.500.000	423.649	Investeringsstoelage (v) + recht van opstal (I)
Bruggeplus Bruggeplus/In&Uit Brugge De Werf	Projectsubsidies	1.326.200 691.313	
Cactus	1.000.000	15.250	Investeringsstoelage (groenplaats) (v)
Festival van Vlaanderen Brugge	300.000	9.700	Overeenkomst Magdalenazaal (I)
Collegium Instrumentale Brugense	200.0000	41.650	Huurtoelage (I, start 08)
Symfonie Orkest Vlaanderen	250.000	6.950	
Klein verhaal	1.100.000	6.950	
Lessen in het Donker	175.000	0	Huisvesting Perez (I, start 08)
Archipel	75.000		Huisvesting Republiek (erfpacht) (I)
Cinema Novo	60.000	9.700	Huisvesting Republiek (I)
Rembetika	85.000	9.700	Samenwerking CC (I)
Tapis Plein	45.000	6.000	Huisvesting Republiek (I)

5.2.2 Ondersteuning van Verenigingen

Subsidiëring, begroting 2008

De subsidiëring van de sociaal-culturele verenigingen gebeurt op basis van het subsidiereglement, dat werd opgesteld en geactualiseerd in nauwe samenwerking tussen de dienst Cultuur en de Sociaal-Culturele Raad. Met de professionele actoren en met verenigingen die zich vooral toeleggen op creatie worden contracten afgesloten (contractsubsidies), aan de receptieve verenigingen worden subsidies toegekend op basis van een puntensysteem. De globale subsidies stijgen in 2008 met 11 % tav 2007. Hiermee wordt een inhaalbeweging gemaakt om het jarenlang niet indexerende van de bedragen te compenseren.

Om verwarring te vermijden: de toelagen aan professionele actoren worden ook via dit reglement toegekend, behalve de toelagen aan de organisaties waarvan de stad initiatiefnemer is: deze

⁴ Tussen haakjes volgende specificaties: 'v' tegemoetkoming uit het verleden, 'I' tegemoetkoming die lopend is.

worden via de dienst cultuurbeleid opgevolgd. In het overzicht hieronder worden de stadstoelagen aan de professionele actoren herhaald, behalve Bruggeplus en Concertgebouw.

A Contractsubsidies	
1 Carnavalverenigingen	7.700
2 Concertuitvoerders	20.750
3 Concertorganisatoren	92.820
4 Dans	1.600
5 Feestorganisatoren	48.800
6 Foto, film, geluid	15.900
7 Gidsenverenigingen	500
8 Kant	5.800
9 Koren	6.000
10 Kunstkringen	900
11 Lezingen	16.700
12 Literatuur	800
13 Processies	41.600
14 Andere	52.700
Totaal Contractsubsidies	312.570
B Via Punten	
1 Sociaal-culturele verenigingen	47.200
2 Vormingsinstellingen	21.200
3 Harmonieën	29.700
4 Toneelverenigingen	20.400
5 Feestcomités	42.600
6 Projectsubsidies	6.000
7 jubilerende verenigingen	4.000
Totaal punten	171.000
Alg Totaal	483.570

Logistieke steun

Culturele verenigingen worden door de stad verder ondersteund door enerzijds het verhuren van materialen aan zeer goedkope tarieven, en anderzijds door het ter beschikking stellen van de stedelijke culturele infrastructuur aan voordelige tarieven. Het stadsbestuur zal blijven investeren in de materialen. De lijst met materialen vindt u in bijlage, evenals een overzicht van alle beschikbare zalen in de stad. Hieronder vindt u een overzicht van de zalen in eigen beheer van de stad en de tarieven voor Bruggelingen en Brugse verenigingen.

Zaal	Huur	Huur repetitie	Waarborg
Belfort			
Garemijnzaal	450 (zomer), 562.50 (winter), 180 (tento)		625
Pickeryzaal	Id		625
Rodenbachzaal	id		625
Dumeryzaal			
Marcus Gerardszaal			
Beurshalle	540		625
Hal Dienst Cultuur	gratis		
Joseph Ryelandtzaal	75 €	6,25 €	
De Polder			
Ontmoetingsruimte	20€ (40 na 24 u.)		250 €
Vergaderzaal 1	10 €		
Vergaderzaal 2	10 €		
Sportzaal	50 €		250 €

Tentoonstellingsruimte	5 €/dag	
Gemeenschapshuis	17,50/dag (tento)	3,75/dag
Sint- Kruis	25 /dag toneel	
De Zorge	10	
De Zeven Torentjes	17, 50 (tento)	3,75
	25 (andere)	
Stadsschouwburg	800	375
Magdalenazaal	250	375
De Dijk	50	125
De Biekorf	100	125

5.2.3 Ondersteuning van het lokaal erfgoedveld

In aanloop naar het nieuwe Erfgoeddecreet vraagt de administratie Erfgoed van de Vlaamse gemeenschap een overzicht van de ondersteuning voor Erfgoed in de Stad. Die ondersteuning situeert zich op drie domeinen:

Ondersteuning roerend erfgoed, eigen organisaties

De stad Brugge beheert een zeer belangrijk patrimonium aan onroerend erfgoed. De Musea Brugge zijn de enige stedelijke speler waarvan de integrale werking binnen de erfgoedsector valt. Twee andere stadsdiensten, de Openbare Bibliotheek en het Stadsarchief, beheren belangrijke erfgoedcollecties, maar hebben een veel bredere werking. Het is onmogelijk om de erfgoedwerking te gaan isoleren van de rest en uit te drukken in specifieke budgetten. Voor een aantal onderdelen is dit mogelijk, deze zijn terug te vinden in de stadsbegroting in bijlage.

Ondersteuning roerend erfgoed, niet-stedelijke organisaties

Niet stedelijke actoren worden in sommige gevallen financieel ondersteund via betoelaging. De betoelaging gebeurt via de subsidies aan de verenigingen en worden verdeeld door de dienst cultuur, in het kader van het subsidiereglement. Het gaat om de processies, het Kantcentrum, het tijdschrift Biekorf, het grafelijk slot van Male en Tapis plein.

De kerkfabrieken worden ondersteund in de ontsluiting van hun erfgoed doordat de Musea Brugge instaan voor de bewaking tijdens de zomermaanden. Vanaf 2008 wordt in samenwerking met het Bisdom Brugge en de kerkfabriek van Sint Salvators binnen het kader van de Musea Brugge een consulent kerkelijk erfgoed opgenomen.

Een derde lijn van ondersteuning verloopt via de erfgoedcel. Er wordt actief gezocht naar samenwerking en overleg met de niet-stedelijke actoren. Hierbinnen werden en worden ook projecten opgezet. Een sterkere nadruk zal vanaf 2008 komen te liggen op de ondersteuning van verenigingen. Een uitgebreide stand van zaken van deze ondersteuning vindt u in het beleidsplan van de erfgoedcel.

Onroerend erfgoed - monumentenzorg

Het beleid op het vlak van Monumentenzorg van de Stad Brugge heeft op zich weinig toelichting. Vanuit de dienst monumentenzorg wordt reeds dertig jaar een intensief beschermings-en restauratiebeleid gevoerd, daarmee voortbouwend op de expertise van decennia van monumentenzorg.

6 Beschrijving van het participatieproces

De opmaak van dit cultuurbeleidsplan is in 2 fases verlopen. Na de Gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006 (hét inspraakmoment in een representatieve democratie) maakte de stadsadministratie een nota op ter attentie van de nieuwe bestuursploeg, waarin de uitdagingen en verwachtingen voor de volgende legislatuur werden samengevat. Schepen voor Cultuur Yves Roose, bevestigd in zijn mandaat, nam daarop het initiatief om met alle stedelijke culturele diensten, met de privé-actoren en met de Sociaal-Culturele Raad in persoonlijke gesprekken te polsen naar de plannen voor de legislatuur. De cultuurbeleidscoördinator was bij deze gesprekken aanwezig. Parallel maakten de Sociaal-Culturele Raad en het Cultuurforum een evaluatie op van de voorbije legislatuur. De Sociaal-Culturele Raad overhandigde bovendien een memorandum met aandachtspunten. Deze informatieronde werd beëindigd eind maart 2007. Met het verzamelde materiaal startte de concrete voorbereiding van het uitschrijven van het Cultuurbeleidsplan. Deze fase was inhoudelijk de belangrijkste en verliep parallel met de opmaak van de beleidsnota van de stad, waarin de grote linnen zijn vastgelegd.

Tot de zomervakantie werden de grote lijnen uitgewerkt door de cultuurbeleidscoördinator en de directies van de Bibliotheek en het Cultuurcentrum. Eind juni kon deze interne voorbereiding worden afgerond en een concrete planning aan de betrokkenen worden doorgestuurd. Er werd gekozen voor een 'stakeholdersplan' opgemaakt in samenspraak met de belangrijkste actoren dat na de zomer zou worden teruggekoppeld via de adviesraden, de beheerorganen van Cultuurcentrum en Bibliotheek en binnen de stadsadministratie. Daarbij moet opgemerkt worden dat de laattijdige goedkeuring van het bijgestuurde Decreet Lokaal Cultuurbeleid de opdracht bepaald niet makkelijk heeft gemaakt.

Begin september werd een ontwerp cultuurbeleidsplan verspreid naar de stedelijk adviesraden: Jeugd, Mensen met een handicap, Noord-Zuid, Senioren, Sociaal-Culturele Raad, Cultuurforum en Koepelraad. De diensten Toerisme, Jeugd en Stedenbeleid werden nauw betrokken en gaven hun input. In oktober werd het plan ook verder afgestemd op het Lokaal Sociaal Beleidsplan. Via intens overleg met de coördinator erfgoedbeleid werd de erfgoedsector nauw betrokken. Door de input van al deze betrokkenen is een representatief en uitgebreid aantal bewoners van de stad betrokken in de opmaak van het plan.

Op de goedkeuring van het cultuurbeleidsplan volgt een informatiecampagne. Het beleidsplan wordt toegelicht via het informatieblad 'Bruggespraak' en via de pers verspreid. Tegelijkertijd komt het beleidsplan op de website van de Stad. De verenigingen zullen via een brief op de hoogte worden gebracht van het goedgekeurde plan en kunnen een exemplaar bekomen. Wie dat wenst kan beroep doe op de cultuurbeleidscoördinator voor een toelichting over het plan.

7 Diversiteit in het beleid van het Cultuurcentrum en de Bibliotheek

Gelet op de specifieke demografische situatie van de Stad Brugge, gekenmerkt door een zeer beperkte aanwezigheid van bewoners met een andere etnisch-culturele achtergrond dan de (West-) Europese, kiest de stad voor een globale en realistische aanpak volgens drie lijnen:

- Het systematisch aan bod laten komen van artistieke producten uit andere culturele tradities in de programmering van de eigen cultuurdiensten.
- In samenwerking met de Noord-zuid dienst en de dienst Diversiteit specifieke projecten opzetten met beperkte doelgroepen
- Bijzondere aandacht geven aan socio-economische diversiteit in de stad en streven naar een participatie van zo breed mogelijk aandeel van de bevolking, in de wetenschap dat daarvoor andere methodieken ontwikkeld moeten worden.

De acties worden beschreven bij de doelstellingen en bij de beknopte beschrijving van plannen per dienst.

DEEL B: PRIORITEITEN PER ORGANISATIE

7.1 Cultuurcentrum

Het Cultuurcentrum Brugge heeft zich verder ontplooid tot een sterk, dynamisch en creatief cultuurhuis met een duidelijk profiel. Mede dankzij de variabele subsidie in het kader van het Decreet Lokaal Cultuurbeleid (325.000 €/jaar) kon een hele waaier aan projecten worden opgezet. Het beleidsplan van 2002 groepeerde de werking rond 9 doelstellingen. We stippen hieronder bondig de belangrijkste elementen aan.

1.1 Beleidsprioriteiten 2002 – 2007

1.1.2 Versterken van de kwaliteit en de efficiëntie van de werking door een autonome, hedendaagse beheersvorm.

Het zoeken naar soepele beheersvormen is in geen geval afgerond. Het Gemeentedecreet liep ernstige vertraging op, terwijl het de kaders aanreikt waarbinnen de stedelijke werking zich kan ontplooiën. Aan de grote lijnen van het beheer is bijgevolg niets gewijzigd sinds 2002: het Cultuurcentrum valt volledig onder gemeentelijk beheer.

Toch zijn heel wat wijzigingen, van beperktere schaal, gebeurd die de werking gunstig hebben beïnvloed. Zo zijn belangrijke aanpassingen doorgevoerd in de evaluatiecyclus van het personeel, in het vormingsbeleid, aan het intern overleg,... Dit hand in hand met het actieplan Investors in People van het stadsbestuur. Het personeelskader werd aangepast en uitgebreid met drie cultuurfunctionarissen: communicatie, educatie en zakelijke coördinatie. In het najaar 2007 werden deze functies bevestigd in het nieuwe personeelskader. Ook het technisch en onthaalpersoneel kreeg een opwaardering, door de aanwerving van een toneelmeester en hoofd techniek – onderhoud –uitbating.

1.1.3 De troeven van een rijke, gevarieerde infrastructuur beter uitspelen

Het Cultuurcentrum Brugge beheert en bespeelt een zeer diverse infrastructuur, verspreid over het hele grondgebied. Er werden de afgelopen vijf jaar belangrijke investeringen gedaan voor de **opwaardering** (1) van de diverse locaties. De Stadsschouwburg werd gerestaureerd met de steun van de Vlaamse overheid. Met de Magdalenazaal werd een polyvalente zaal aan het patrimonium toegevoegd. De zaal is zowel geschikt voor concerten met staand publiek als in een theateropstelling. De Biekorf werd theatertechisch verder uitgerust, oa met digitale dimmers. De Bogardenkapel kreeg in 2004 een opknopbeurt. De Dijk biedt een waaier aan laagdrempelige voorstellingen en is een thuisbasis voor diverse verenigingen.

Het Cultuurcentrum werkte aan **een betere profilering** (2) van de verschillende locaties. De Stadsschouwburg bleef in gebruik als kader voor een breed en divers aanbod aan podiumkunsten, met een foyer die als gezellige ontmoetingsplaats ook gebruikt werd voor kleinschalige concerten en dansnamiddagen. De Biekorf bood onderdak aan kleinschaliger podiumwerk en wordt druk gebruikt door derden. In de Dijk presenteerde het CC familie -en schoolvoorstellingen. De Magdalenazaal kreeg een profiel gericht op jongeren.

Een goede infrastructuur krijgt leven door een even goede **dienstverlening** (3). Ook hier werden inspanningen geleverd door de aanwerving van gespecialiseerd personeel. De voorverkoop wordt sinds 2006 vervroegd naar juni, met een betere telefonische toegankelijkheid. De samenwerking met In&Uit garandeert ruimere openingsuren van de balie.

1.1.4 Een slagvaardige en doelgerichte communicatie ontwikkelen.

Om het **imago** (1) te versterken investeerde het Cultuurcentrum in de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl. Die wordt sinds 2003 consequent gehanteerd, met als doel nieuwe klanten toe te voegen aan het bestaande bestand. Daarnaast werd gewerkt aan een **netwerk** (2) van intermediären, communicatiekanalen en verspreidingskanalen van promotiemateriaal. Daarbij

werd zoveel mogelijk samengewerkt met partners als Toerisme Brugge, In&Uit,... Een eigen website ondersteunt het geheel. De sponsoring voor de jaarbrochure en het bedrijvennetwerk *Cultuurclub* werden verder uitgebouwd.

1.1.5 Continueren van de kwaliteitsvolle, brede podiumwerking.

Het Cultuurcentrum streefde naar een breed en divers aanbod, van hoge kwaliteit, voor alle leeftijden en tegen betaalbare prijzen. In 2006 bezochten 70.088 mensen het Cultuurcentrum. 43.104 deden dat bij een avondvoorstelling, 26.108 in schoolverband. Daarbij kunnen nog een 7000 deelnemers aan gratis locatieprojecten worden geteld. De activiteiten van derden in onze infrastructuur brachten nog eens 53.172 mensen op de been. In totaal dus 160.000 deelnemers voor het jaar 2006. Uit een gebruikersonderzoek in 40 centra in Vlaanderen blijken onze toeschouwers ook tevreden over aanbod en onthaal.

Het Cultuurcentrum realiseerde het programma niet alleen. Samenwerking is een belangrijk gegeven. In het *BROK-weekend* starten de cultuurcentra van Brugge, Kortrijk en Roeselare samen met het Concertgebouw het seizoen.

Theater (1) bleef een speerpunt. Het Cultuurcentrum bracht een staalkaart van de Nederlandstalige theaterproductie, goed voor ongeveer 35 voorstellingen per jaar. Nieuw waren de aandacht voor voorstellingen op locatie en voor beeldend theater. In 2002 werd in *Format 2002* geëxperimenteerd met multimedia en virtuele realiteit, maar in overleg met het Concertgebouw werd deze weg niet verder verkend. Het **muziekaanbod** (2) onderging ingrijpende wijzigingen, gevolg van de opening van het Concertgebouw met een uitgebreide muziekprogrammatie. Zo werd het aanbod klassieke opera geschrapt, het aanbod hedendaagse muziek beperkt en het abonnement klassieke muziek vervangen door een vijftal intieme klassieke concerten. Die concerten werden vervangen door een breed aanbod met accenten op wereldmuziek (*Radio Columbus*), foyerconcerten, dansmuziek (*Nostalgia*) en een sterk aanbod pop-rock, in samenwerking met Cactus.

Het Cultuurcentrum kiest sinds een tiental jaar resoluut voor **hedendaagse dans** (3), en dat heeft geresulteerd in een groot en trouw publiek. Naast het reguliere aanbod van 15 à 20 voorstellingen per seizoen, werkt het Cultuurcentrum verder aan de uitbouw van een dansfestival. In 2002 en 2005 alleen, sinds 2006 in samenwerking met het Concertgebouw. Er werd een convenant afgesproken met het oog op de realisatie van *December Dance* in 2007.

1.1.6 Het Cultuurcentrum als actieve partner in het ontwikkelen van een actueel, geïntegreerd tentoonstellingsbeleid.

Het Cultuurcentrum bouwde de afgelopen zes jaar verder aan een eigenzinnig, vaak gedurfd en boeiend tentoonstellingsparcours met als inhoudelijke pijlers: diversiteit, creatie, maatschappelijk engagement, vernieuwing, multidisciplinair en/of thematisch. In de periode 2002-2007 organiseerde het Cultuurcentrum met een jaarbudget van 50 à 70.000 Euro meer dan 65 exposities, goed voor gemiddeld 12.000 bezoekers per jaar.

De Bogardenkapel werd opgeknapt en fungeert als Freespace voor lokale kunstenaars. Ze kunnen er met logistieke steun van het CC exposeren. In de Bond staat jong Vlaamse talent centraal en wordt gestreefd naar creaties. Belangrijk waren de thematische groepstentoonstellingen als *Station to Station* (2002), *Pursued/Boost in the Shell* (2005) of *New Territories* (2006).

1.1.7 Een plek waar kinderen en jongeren thuis zijn

Jongeren bereiken in schoolverband is een belangrijke taak en plicht van het Cultuurcentrum. Jaarlijks worden 75 voorstellingen aangeboden, die 15 à 16.000 jongeren bereiken. De Magdalenazaal is voor deze **schoolvoorstellingen** (1) bijzonder geschikt en een sterke extra troef. De afgelopen jaren werd extra aandacht besteed aan kleutervoorstellingen en aan dansproducties. Via *Lessen in het donker*, een filmeducatief project dat opgestart werd in Brugge maar ondertussen 44 cultuurcentra en bioscopen bereikt, is een groot succes. 10.000 jongeren maken zo elk jaar kennis met film. De inspanningen voor het bijzonder onderwijs blijven een prioriteit.

Via een tiental **familievoorstellingen** (2) per jaar bereikt het Cultuurcentrum 1500 kinderen en ouders, de kinderen vooral uit de leeftijdscategorie 4-9 jaar. De voorstellingen worden goed en vaak ludiek omkaderd. Bij de planning wordt overlegd met de andere aanbieders als De Werf, Lumière en Jeugd en muziek.

1.1.8 Drempels verlagen

Het Cultuurcentrum heeft de voorbije jaren geïnvesteerd in het wegwerken van zoveel mogelijk drempels die participatie in de weg staan. Het CC wil immers een optimale kennismaking met een diversiteit aan artistieke en culturele uitingen mogelijk maken. Het Cultuurcentrum nam daartoe een brede waaier aan initiatieven:

- Een democratische prijzenpolitiek: zowel door een lage basisprijs als door diverse kortingen wil het cc tickets voor zoveel mogelijk mensen haalbaar maken. Een steekproef uitgevoerd in de zomer van 2007 leert dat het CC in vergelijking met andere centra in Vlaanderen voor zowet alle voorstellingen de goedkoopste tickets aanbiedt.
- *Luchtbruggen*: onder de noemer *Luchtbruggen* organiseert het Cultuurcentrum voorstellingen op plekken waar minder mobiele mensen wonen: rusthuizen, ziekenhuizen, opvangcentra,...
- Het Cultuurcentrum zette zich in 2006 en 2007 actief in bij het project *Wijk UP*. Dit project organiseert in samenwerking met het stedelijk buurtwerk culturele activiteiten in St-Jozef, Sint-Pieters en Zeebrugge.
- Het project *Airbag* stelde de accordeon centraal in 2004 en 2006. Vanuit dit geven organiseerde het CC zowel in haar zalen als op locatie concerten en feesten over de hele stad.
- Het CC werkt mee aan het OCMW-project om mensen die het om diverse moeilijk hebben in onze maatschappij in gezelschap aan cultuur te laten deelnemen. Daartoe werden kaarten ter beschikking gesteld en onthaal voorzien.
- *Nostalgia* tracht senioren te mobiliseren
- Via een geïntegreerd kunsteducatief aanbod wordt cultuur ontsloten voor kinderen en jongeren.

1.1.9 Bruggen Bouwen

Het idee Brugge Bouwen liep als een rode draad door de werking van het Cultuurcentrum. Dit begrip werd op twee manieren ingevuld. In de eerste plaats wil het Cultuurcentrum **bruggen bouwen met artiesten en hun werk** (1). Het Cultuurcentrum maakt er een punt van om artiesten warm en gastvrij te ontvangen. Waar mogelijk geeft het Cultuurcentrum creatieopdrachten. Daarbij kregen jonge Brugse artiesten steun en omkadering, zowel op het vlak van podiumkunsten als in de werking beeldende kunsten. Niet enkel de professional kan op deze steun beroep doen: amateurkunsten en verenigingen gebruikten frequent de verschillende infrastructuren van het Cultuurcentrum.

Een cultuurcentrum is in de eerste plaats een bemiddelaar **tussen artiest en publiek** (2). Ook het publiek kon genieten van een warm en stijlvol onthaal door gekwalificeerd onthaal – en foyerpersoneel. Om beter de buitenlandse gasten te bereiken werd goed samengewerkt met de dienst toerisme.

1.1.10 Een poort op de wereld

Het Cultuurcentrum profileerde zich als een cultuurhuis met aandacht voor de wereld. Het Cultuurcentrum wil tevens een cultuurhuis zijn met een sterk maatschappelijk engagement en dit op alle niveaus en geledingen van de werking en programmering. Zowel in het scholen- als het avondaanbod werden jaarlijks een tiental maatschappelijk geëngageerde producties of projecten ondersteund. Zowel in de reguliere programmering (o.a. *Radio Columbus*) als in specifieke projecten gaat het Cultuurcentrum samen met de Brugse bevolking op exploratietocht naar onbekende, vreemde culturen. Bij voorkeur en indien mogelijk met actieve participatie van allochtonen die tot deze cultuur behoren. Voorbeelden hiervan waren *De stilte van de sluier* en *Spice en Spirit*.

1.2 Beleidsprioriteiten 2008 – 2013

Het Cultuurcentrum wil in de volgende beleidsperiode 2008-2013 op hetzelfde élan verder gaan en het uitgezette artistieke parcours verder ontwikkelen. De brede decretale spreidingsopdracht indachtig blijft het Cultuurcentrum garant staan voor een breed, gevarieerd cultuuraanbod voor alle lagen van de bevolking. In dit aanbod zal ook een prominente plaats worden voorbehouden voor de presentatie en waar aangewezen ook creatie van het werk van jonge kunstenaars zeker op het gebied van hedendaagse dans en beeldende kunsten.

Het zal in de eigen podium- en expositiehallen maar ook buiten deze vertrouwde locaties blijven ijveren om zoveel mogelijk mensen in contact te brengen met het cultuuraanbod. Daartoe zullen zoveel mogelijk drempels die de actieve en/of participatie in de weg kunnen staan, worden weggewerkt. Er zullen toeleidings- en omkaderingsinitiatieven worden opgezet om een optimale kennismaking met een diversiteit van artistieke en culturele uitingen mogelijk te maken en op die manier de culturele competentie te verhogen. Via doelgroep gerichte activiteiten ondersteund door een efficiënte communicatie worden nieuwe publieksgroepen aangeboord met een doorgedreven aandacht voor kinderen en jongeren, families, senioren en de moeilijker bereiken doelgroepen allochtonen, gehandicapten, kansarmen,...

Zowel binnen als buiten de vertrouwde theatermuren zullen drempelverlagende culturele activiteiten worden georganiseerd met de bedoeling de ontmoeting te stimuleren en het maatschappelijk weefsel te versterken.

Het Cultuurcentrum wil zich vanuit een breeddenkende, democratische maatschappijvisie positioneren als een gastvrij cultuurhuis met oog voor maatschappelijke vraagstukken, diversiteit en interculturaliteit in onze hedendaagse samenleving.

Samen met de (culturele) partners en de collega's met expertise in dit werkveld, zal het Cultuurcentrum actief meewerken aan de verdere exploratie van het participatie- en diversiteitsbeleid van de Stad Brugge.

Het Cultuurcentrum zal zijn rol als bruggenbouwer blijven behartigen en waar aangewezen verrijkende samenwerkingsverbanden blijven aangaan in de verdere uitbouw van de werking.

1.2.2 Een professionele en slagvaardige organisatie

Het Cultuurcentrum zal verdere stappen zetten in de zoektocht naar een hedendaags management aangepast aan de noden en behoeften van een moderne en adequate bedrijfsvoering.

Binnen het wettelijk kader van het nieuwe gemeentedecreet zal verder onderzocht worden welke instrumenten en methodieken de meest optimale werkvorm kunnen garanderen, rekening houdend met de specificiteit van een organisatie als een cultuurcentrum in een gemeentelijke context.

Dit met de bedoeling te komen tot de implementatie van de meest aangewezen procedures, wat moet resulteren in een flexibelere beheersvorm en werking met een up-to-date personeels-, financieel en competentie management.

1.2.3 Uitspelen van de diverse infrastructuur

Het Cultuurcentrum blijft zoeken naar de juiste voorstelling op de juiste plaats. Om het profiel en de identiteit naar het publiek van de verschillende ruimtes verder te versterken worden voorstellingen gegroepeerd:

- De bond als centrale creatie- en presentatieplek voor jonge Vlaamse kunstenaars, met aandacht voor experiment en vernieuwing.
- De Bogardenkapel als freespace voor regionale artiesten
- De Garemijnzaal en de Stadshallen als ruimte voor grotere thematische tentoonstellingen
- De Dijk als zaal voor school- en familievoorstellingen, amateurtoneel en ruimte voor verenigingen
- De Stadsschouwburg als centrale podiumzaal voor alle vormen van middelgrote podiumkunsten
- De Magdalenazaal als speerpunt voor een jong publiek

Deze infrastructuur vraagt een permanente zorg, en zal de volgende jaren verder worden uitgerust:

- Stadsschouwburg: digitale aankondigingspanelen (08), implementatie brandpreventieplan (08) en akoestische aanpassingen aan de foyer (08-09)
- Magdalenazaal: installatie alarm en aansluiting op centrale (07, 25.000 €) en studie voor grotere berguimtes en betere onthaalruimtes voor artiesten
- Biekorf: vervangen van de tribune (07, 115.000 €) en opfrissingswerken (07, 16.500 €)
- De Dijk: vervanging toneelvloer (07, 50.000 €) en algemene opfrissing (in voorbereiding)
- De Bond: renovatie vloer, elektriciteit, compartimentering (07, 150.000 €)

Een klantgerichte houding met kwaliteitsvol onthaal in een warme omgeving staat centraal in het algemeen beleidsplan van de stad. De algemene tevredenheidsscores van het publiek hierover zijn goed, en stimuleren ons om nog beter te doen:

- Het systeem voor zaalverhuur transparanter en efficiënter maken, eventueel door de implementatie van nieuwe software
- De bewegwijzering in de stad naar de gebouwen is een pijnpunt, slechts 56% van de bezoekers vindt deze voldoende. Het CC bereidt in overleg met de betrokken diensten een aantal aanpassingen voor
- Het huidige ticketingssysteem heeft zijn beperkingen naar rapportage, zowel over de gegevens die de Vlaamse overheid opvraagt, als in het aanleveren van beleidsrelevante informatie. Het Cultuurcentrum zal hiervoor samen met Bruggeplus/In & Uit Brugge oplossingen zoeken.

1.2.4 Een doelgerichte en efficiënte communicatie

Cultuurcommunicatie heeft de voorbije jaren snel aan belang gewonnen. Het Cultuurcentrum heeft daarin belangrijke stappen gezet, en gaat door op de ingeslagen weg. De vorige jaren werd vooral de externe communicatie aangepakt, gericht op het bereiken van nieuw publiek. De volgende jaren zal vooral worden gestreefd naar een optimale benadering van deze klanten. Volgende prioriteiten worden daarbij gelegd:

- Een beter beheer van het adressenbestand, om efficiënter te kunnen communiceren en rapporteren
- Het uitbreiden van de mogelijkheden van de website: gekoppelde nieuwsbrief, interactie,...
- Betere bewegwijzering naar en herkenbaarheid van de locaties
- Door samenwerking met bijvoorbeeld Wijk Up, wil het Cultuurcentrum verder nieuw publiek aanboren
- In de regio, de zogenaamde zone 30, zal het Cultuurcentrum actiever communiceren (oa door uitbreiding van het vrijwilligersnetwerk).

1.2.5 Een hart voor kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren zijn meer dan welkom in het Cultuurcentrum. We willen het aanbod aan en de publieksopkomst voor onze **schoolvoorstellingen** minstens behouden. Concreet betekent dit dat we per jaar op 75 voorstellingen 16.000 leerlingen willen verwelkomen. Ook voor Lessen in het Donker willen we verder jaarlijks 12.000 jongeren bereiken. We leggen een aantal accenten:

- Het aanbod voor de jongsten, kleuters en de eerste twee leerjaren basis, wordt versterkt
- Om de doorstroming van het jongerenpubliek naar het dansaanbod te verbeteren, programmeren we meer dans in het schoolaanbod, zo mogelijk met dansworkshops
- We willen meer jongeren uit het technisch en beroepsonderwijs in onze zalen zien. Daarvoor werken we mee aan *Vel tegen Vel* en zoeken we naar specifieke voorstellingen
- Een verdere versterking van het educatieve aanbod

We bouwen het aanbod **familievoorstellingen** verder uit? Met tien activiteiten per jaar willen we 2000 bezoekers (ouders en kinderen) bereiken. Ook hier een aantal aandachtspunten:

- Meer aanbod voor de jongsten in de stadsschouwburg
- Ook in de familievoorstellingen aandacht voor dans
- Bij projecten en evenementen als *Airbag* worden familieactiviteiten ingepast

Naast het bereiken van jongeren in school- of familieverband willen we jong volk aantrekken voor het **reguliere aanbod**. Het Cultuurcentrum zal specifieke inspanningen doen om dit publiek te bereiken:

- Het label *Jonge k's* wordt gebruikt voor voorstellingen van jonge artiesten. Een specifieke communicatie en lage ticketprijzen (6 €) worden ingezet. De Magdalenazaal wordt daarbij als extra troef uitgespeeld
- Het educatieve aanbod bij de beeldende kunsten wordt versterkt
- Op alle voorstellingen geldt kortingen voor wie jonger is dan 26
- Jongeren worden betrokken bij prospecties
- Het Cultuurcentrum gaat intensief samenwerken met het Entrepot
- Een geïntegreerd kunsteducatief aanbod

1.2.6 Een brede podiumwerking

Cultuurcentra hebben van oudsher een zeer belangrijke taak op het vlak van cultuurspreiding. Het Cultuurcentrum zal de volgende jaren zoeken naar een continuïteit in het aanbod. Uiteraard worden een aantal accenten gelegd en zal worden ingespeeld tendensen, vernieuwingen, kansen,.... Een aantal specifieke lijnen zullen worden uitgezet de volgende jaren:

- *Nostalgia*, een project voor iedereen maar met een bijzonder appel aan senioren, bouwen we verder uit. Niet enkel muziek, maar ook film, humor en theater komen aan bod. We zoeken ook naar locaties in de deelgemeente, die ooit (en vaak nog) een belangrijke symbolische waarde hadden: parochiezalen, feestzalen,...
- De foyerconcerten smaken naar meer. Daartoe zal de foyer ook akoestisch worden verbeterd. Onder het label *Radio Columbus* brengen we muziek van over heel de wereld, in samenwerking met Rembetika, Cinema Novo en Brugges Festival
- We willen meer aandacht geven aan beeldend theater – bewegingstheater – circus. Het Cultuurcentrum zal samenwerken met Bruggeplus, waarbij het Cultuurcentrum het binnenaanbod uitwerkt, en Bruggeplus het buitenaanbod.
- *Airbag* zal drie nieuwe edities kennen, in 2008, 2010 en 2012. Daarvoor wordt telkens 100.000 € voorzien.
- Het Cultuurcentrum werkt mee aan buurtgerichte acties, onder meer door locatieprojecten.
- Een dansaanbod in samenwerking met het Concertgebouw, bekroond door *December Dance*

1.2.7 Het Cultuurcentrum als actieve partner in een geïntegreerd actueel tentoonstellingsbeleid

Het Cultuurcentrum wil de volgende jaren vooral een engagement nemen naar jonge professionele beeldende kunstenaars. Dit in een complementair verhaal met andere actoren als de Musea, Het Entrepot, Tapis Plein, de dienst Cultuur,... Daarbij gaan we uit van volgende krachtlijnen. In de eerste plaats consolideert het Cultuurcentrum de sterke inhoudelijke programmering, en kiest daarbij voor **diversiteit** (1) als belangrijkste pijler. In de talrijke en zeer verscheiden projecten die op stapel staan, zal gender- en etnisch-culturele diversiteit centraal staan. Een eerste belangrijk thematisch project wordt *'The messenger'*, waarin de rol van de kunstenaar als boodschapper centraal staat. Interculturaliteit zal hierbij een belangrijke invalshoek zijn.

Het Cultuurcentrum zal extra inspanningen doen om Beeldende kunsten **educatief te omkaderen** (2) en beter te ontsluiten naar het publiek. We denken daarbij aan workshops en masterclasses in samenwerking met het Entrepot. Om bezoeken in schoolverband te stimuleren zullen visiedagen voor leerkrachten worden georganiseerd. Vorming rond beeldende kunsten lijkt ons van groot belang en we zullen onderzoeken of Amarant en Vormingplus ons daarbij kunnen helpen.

1.2.8 Drempels Verlagen

Het Cultuurcentrum wil een optimale kennismaking met een diversiteit aan artistieke en culturele uitingen mogelijk maken en dit voor alle lagen van de bevolking. Het zal de nodige initiatieven ontwikkelen om de toegankelijkheid en de actieve participatie te bevorderen en de culturele competentie te verhogen. De democratische **prijzenpolitiek** (1) blijft gehandhaafd. Voor specifieke doelgroepen worden extra kortingen voorzien: jongeren (-26), senioren (55+),... Het Cultuurcentrum werkt intensief mee aan het Participatieproject met het OCMW en stelt daarvoor tickets ter beschikking.

Door de organisatie van specifieke activiteiten wordt een nieuw publiek gezocht en door omkadering van activiteiten zoeken we een verhoging van de **cultuurcompetentie** (2):

- De reguliere activiteiten worden educatief omkaderd door inleidingen, nabesprekingen, toelichtende teksten,....
- Rondleidingen in de stadsschouwburg bieden een lage instapdrempel
- Voor jongeren ontwikkelt het Cultuurcentrum verder het educatieve aanbod, onder meer door deelname aan *Vel Tegen Vel*, door het aanbieden van de *Theaterkoffer*,...

Het Cultuurcentrum investeert de volgende jaren verder in een aanbod **verspreid over de stad** (3):

- *Wijk Up* wordt verder ontwikkeld door Bruggeplus en het Cultuurcentrum blijft haar expertise op het vlak van programmeren aanbieden
- Het *Nostalgia*-project wordt verbreed naar andere genres dan enkel muziek en nestelt zich in symbolische locaties in de deelgemeenten.
- Vaak bieden (theater-) productie kansen om op locatie gespeeld te worden. Waar dat een meerwaarde oplevert voor de artistieke beleving zal het Cultuurcentrum op zoek gaan naar specifieke locaties.
- Onder de noemer *Luchtbruggen* organiseert het Cultuurcentrum voorstellingen voor doelgroepen die minder mobiel zijn.
- Het tweejaarlijkse *Airbagfestival*

1.2.9 Het Cultuurcentrum als poort op de maatschappij en de wereld.

Het Cultuurcentrum wil een gastvrij huis zijn met open deuren en dunne scheidingswanden. Een Cultuurcentrum heeft immers niet enkel een kunstzinnige, culturele maar ook een maatschappelijke opdracht. Het moet een pluralistische ontmoetingsplaats zijn voor iedereen en een breed, cultureel aanbod genereren voor alle lagen van de bevolking en dit vanuit een brede, democratische maatschappijvisie. Een Cultuurcentrum moet aandacht (durven) hebben voor de maatschappelijke problemen, de vinger aan de pols van de samenleving houden en alert zijn voor maatschappelijke evoluties en problemen.

Het Cultuurcentrum staat voor een **maatschappelijke dimensie** (1), en neemt daartoe een aantal initiatieven:

- In de schoolprogrammering worden per jaar 4 producties met een maatschappelijk thema gepresenteerd. Hetzelfde geldt voor Lessen in het Donker
- In de reguliere programmering worden eveneens specifieke producties opgenomen
- In multidisciplinaire projecten wordt het maatschappelijke en het interculturele centraal gesteld

De aandacht voor diversiteit richt zich op het interculturele en op algemene **diversiteit** (2) in de samenleving:

- Aandacht voor diversiteit in het personeelsbeleid
- Aandacht voor genderdiversiteit in samenwerking met de diversiteitdienst en de dienst Noord-Zuid
- In samenwerking met Handicum vzw, zal een participatieproject voor mensen met een verstandelijke handicap worden opgezet.

Het thema **Interculturaliteit** (3) wordt ontwikkeld in een aanbod dat andere culturele tradities presenteert aan ons publiek:

- *Radio Columbus* groepeerd een aanbod van niet-westerse muziek
- In het dansaanbod worden 5 producties van dansers van niet West-Europese origine gebracht
- Elk jaar werkt het Cultuurcentrum 4 maal samen met het asielcentrum
- Organisatie van interdisciplinaire projecten rond andere culturen
- Een tweejaarlijkse tentoonstelling met als thema interculturaliteit.

2 Verbonden met inspiratie en kennis Openbare Bibliotheek Brugge 2008-2013

2.1 Situatieschets 2003 – 2007: een open bibliotheek

2.1.2 Publieksbereik: grootste cultuurspreider bij de Brugse bevolking

Ondanks de toenemende concurrentie van internet en van andere vormen van vrijetijdsbesteding is het globale bereik van de Brugse Openbare Bibliotheek vrij stabiel gebleven.

- Het aantal individueel ingeschreven leners blijft hangen rond de 30.000. Uit Vlaams onderzoek blijkt dat 55% van de Brugse volwassen bevolking in 2006 de Bibliotheek bezocht heeft, waarvan de kleine helft minstens maandelijks. Opmerkelijk is de afname van het individueel ontlenen door kinderen en jongeren, te meer daar het aanbod en de activiteiten in de jeugdbibliotheek nog nooit op zo'n hoog peil gestaan hebben.
- Anderzijds is er een toename van het collectief gebruik (klassen, instellingen, samen ca. 10.000 personen) dankzij de meer gestructureerde scholenwerking.
- Promotie-initiatieven als het *Jeugdboekenfeest* (jaarlijks sinds 2002), het Jubileumjaar 2004 of de campagne "*Een nieuwe lente, een nieuwe bib!*" (2006) hebben effect, maar dienen over lange termijn volgehouden te worden. Publieksopbouw gebeurt vooral vanuit de jeugdwerking, waarin het educatieve en het recreatieve gecombineerd worden.

De inspanningen om ook bijzondere doelgroepen te bereiken worden volgehouden: *bibliotheek aan huis*, service naar gezichtsgehandicapten, samenwerking met OCMW en sociaal-educatieve partners, ondersteuning van bibliotheekvoorziening voor gedetineerden.

2.1.3 Toegankelijker door een betere spreiding en meer openingsuren

Door de realisatie van de ICT-infrastructuur en het netwerk van de Brugse openbare bibliotheken (2005) werden de filialen geherwaardeerd. Ongeveer de helft van het gebruik gebeurt via de decentrale vestigingen die goed verspreid zijn over het werkgebied. De openingstijden in de filialen, nu gezamenlijk 163 uren, werden uitgebreid met 21 uren (15%) op klantvriendelijke tijdstippen. De hoofdbibliotheek is zes dagen in de week open (50 uren, ook over de middag).

Nieuwe gebouwen in Koolkerke en Dudzele hebben niet alleen geleid tot een stijging in het gebruik van 20 tot 30%, tevens geven ze aan dat de bibliotheekruimtes een steeds belangrijker kader vormen voor ontmoeting en sociale samenhang in de lokale gemeenschap. Ook in Zeebrugge, Sint-Kruis en Sint-Jozef werd geïnvesteerd in een klantvriendelijke omgeving. Anderzijds worden aantal vestigingen nog steeds in hun groei gehinderd door een te krappe huisvesting (o.a. hoofdbibliotheek, Male, Sint-Michiels en Sint-Andries).

De catalogus en on line diensten van de Bibliotheek (lenersinformatie, reserveren, verlengen) zijn dag en nacht toegankelijk van op de internet-PC thuis. 40% van deze transacties gebeurt on line (maandelijks 5 à 6.000 unieke bezoekers); waardoor de bibliotheekinformatie het drukst bezochte deel is van de bewonerspagina's van de website van de stad Brugge.

2.1.4 Klantvriendelijke dienstverlening: meer vrijheid en meer bibliotheek

Op basis van het gebruikersonderzoek werden de voorwaarden aangepast aan gewijzigde behoeften: meer faciliteiten, meer materialen, langere uitleentermijn. Ook het aanbod werd verbeterd en uitgebreid: o.a. meer recente werken via de sprinterservice, investering in andere media (dvd, luisterboeken, volwassenenstrips...) en digitale collecties.

De realisatie van het bibliotheeknetwerk bood de Bibliotheek de kans om de dienstverlening gezamenlijk te organiseren vanuit een duidelijkere profilering:

- Een hoofdbibliotheek in het centrum met een breder en diepgaander aanbod en een regionale / Vlaamse uitstraling
- Buurtbibliotheken als volwaardige servicepunten met een actueel aanbod aangepast aan de behoeften en de mobiliteit van de lokale gebruikers.

Het lenen en lezen/luisteren, waarmee de Bibliotheek in eerste instantie geassocieerd wordt, krijgt concurrentie van andere vormen van vrijetijdsbesteding en mediagebruik. Deze evolutie manifesteert zich vooral voor muziek en bepaalde informatieve domeinen. Anderzijds blijkt de drukte in de bibliotheken toe te nemen, onder meer omdat ze als laagdrempelige en vrijblijvende publieke plek een kader vormen voor contact en sociale samenhang (zogen. "Third place" naast wonen en werken). Hierdoor wordt de Bibliotheek steeds meer ter plekke gebruikt (werkplek, groepswork, internetgebruik, studenten, krantenlezers...), en niet enkel als uitleenfaciliteit.

2.1.5 Eén van de toonaangevende erfgoedbibliotheken in Vlaanderen

Als bewaarbibliotheek beheert de Bibliotheek een kostbaar gedrukt erfgoed om het over te dragen aan volgende generaties: middeleeuwse handschriften, incunabelen, Brugse en andere oude drukken, het Gezellearchief en andere bijzondere verzamelingen die verband houden met de lokale geschiedenis. De combinatie van de publieksfunctie als openbare bibliotheek en een rijk historisch patrimonium van lokaal, nationaal en internationaal belang maakt de Brugse Openbare Bibliotheek uniek in Vlaanderen.

Grote aandacht gaat naar de optimale bewaring (conservatie) van deze collecties. De dienstverlening verloopt – na afspraak – via de leeszaal van de Bibliotheek. Door de collectie te ontsluiten en te digitaliseren brengt de Bibliotheek het erfgoed aan huis en worden de stukken zelf beter bewaard. Dit is het geval voor twee topstukken uit de collectie: het handschrift De Hooghe en de Ovide Moralisé van Collard Mansion, die via www.historischebronnenbrugge.be raadpleegbaar zijn. Dit geldt ook voor handschriften, fotomateriaal, brieven en kranten uit het Gezellearchief die via www.gezelle.be te bekijken zijn. Rondom de inventaris en de digitale stukken is een educatieve website gebouwd die zowel de gespecialiseerde gebruikers als een breed publiek in contact brengt met het unieke erfgoed dat in de brugse Bibliotheek bewaard wordt.

Het valoriseren naar het brede publiek gebeurt daarnaast op de klassieke manier, via bruiklenen aan andere instellingen en diverse kleine en grote tentoonstellingen in eigen beheer, zoals *The Founding Fathers* naar aanleiding van het Jubileumjaar 2004 of *Oude Drukken, dode letter*. Belangrijke jaarlijkse evenementen zijn de Open Monumentendag en het Erfgoedweekend. De erfgoedkoffer is een succesvol project voor scholen dat kinderen op een heel aparte manier aanspreekt.

2.2 Omgevingsanalyse

De opkomst van internet midden de jaren 90 heeft een mediarevolutie in gang gezet met een nooit geziene impact op communicatie, cultuur, economie, persoonlijke relaties, enz. Het stimuleert uitwisseling van informatie en maakt nieuwe processen mogelijk die vroeger ondenkbaar waren. Vanuit het standpunt van de Bibliotheek zijn de veranderingen samen te vatten in vier trends:

2.2.1 Veranderde toegang tot kennis en cultuur: een context van overvloed

De Openbare Bibliotheek is ontstaan in een tijd van schaarste. Nu moet ze zich staande houden in een tijd van culturele overdaad: te veel informatie, te veel trends, te veel te doen. Er is een verschuiving van het kernpubliek naar een vluchtigere en minder frequente deelname, waarbij de 'gebondenheid' aan de uitleentermijnen averechts werkt. Het is veel aantrekkelijker geworden om muziek, kennis en ervaringen uit te wisselen via mondiale spelers als Google en iTunes of via peer-to-peer netwerken. Anderzijds haken veel mensen af en reduceren ze het aanbod tot een beperkt aantal spelers.

2.2.2 Actieve participanten

In de nieuwe omgeving is het consumeren een nauw verbonden met het participeren. Professionele amateurs nemen de controle over de creatie, de verspreiding en de appreciatie / selectie van het kennisaanbod over, zie b.v. wikipedia, blogs of gezondheidsinformatie via praatgroepen van ervaringsdeskundigen. En al is 90% van het publiek geen actieve participant, dan nog gaat het om de mogelijkheid tot interactiviteit en het zich op die manier betrokken voelen bij het geheel.

2.2.3 'The power of many': Verschuiving van autoriteit

Dit alles heeft voor gevolg dat de focus verschuift naar de gebruikers. Zij sturen wat waar wanneer en hoe er geparticipeerd wordt en overstijgen op die manier hun traditionele rol als consument. Klassieke spelers zoals de Openbare Bibliotheek verliezen hun monopolie als centrale autoriteit. Tenzij ze zich aanpassen aan deze evolutie maken ze grote kans om te verdwijnen uit het gezichtsveld van de nieuwe generatie gebruikers.

2.2.4 Een open gedistribueerde omgeving

Vroeger was de Bibliotheek een relatief gesloten systeem: beheerd door professionals en in grote mate geconcentreerd op de overdracht van producten uit de eigen collectie (uitlenen en raadplegen). Nu moet ze zich inschrijven in een gedistribueerde omgeving die ze deelt met gebruikers en andere instellingen. Haar relevantie als 'handelaar in tekens' neemt af. Ze wordt beoordeeld op haar meerwaarde als bemiddelaar en ondersteuner van 'betekenis' binnen het netwerk.

2.3 **Conclusie: Vernieuwen samen met de klant**

De bibliotheek zoals wij die kennen is nog steeds een sterk merk. Ze beschikt over een breed aanbod en een fijnmazige spreiding. Ze kan rekenen op het vertrouwen en de waardering van een groot deel van de bevolking. Er is echter teveel aan de hand in de samenleving om enkel tevreden te zijn met de consolidering van de bestaande werking. De context is wezenlijk anders dan die van één, twee decennia geleden. De Bibliotheek verliest snel terrein op het vlak van muziek en bepaalde informatieve rubrieken. Ondanks het grote bereik bij kinderen via de scholenwerking dreigt ze ook de aansluiting met de leefwereld van jongere generaties te verliezen.

Anderzijds is de kerntaak van bibliotheek – mensen zo goed mogelijk uitrusten, zodat zij zich tot volwaardige en betrokken leden van de samenleving kunnen ontwikkelen – belangrijker dan ooit. De groei van internet en mobiele communicatie heeft de behoefte aan geletterdheid en mediawijsheid enkel doen toenemen. De Bibliotheek is dan de vertrouwde instelling in het publieke domein die de lokale en persoonlijke gebruikerscontext kan helpen verbinden met de genetwerkte wereld. De mogelijkheden hiervoor zijn nog nooit zo groot geweest als nu.

Om hierin te slagen dient de Bibliotheek resoluut te kiezen voor vernieuwing vanuit de continuïteit met de huidige klantbasis en werking.

2.4 **Krachtlijnen 2008-2013**

2.4.1 Mensen verbinden met INSPIRATIE en KENNIS: de Bibliotheek als gids

2.4.1.1 *Bibliotheek voor het leven: participatie opbouwen vanuit de jeugdwerking*

De kinderjaren en vooral de eerste levensjaren zijn bepalend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling van de mens. Het is dan ook van strategisch belang om precies die groep te ondersteunen binnen de evoluerende omgeving. Anderzijds bouwt de Bibliotheek vanuit de jeugdwerking een levenslange relatie met haar publiek op. Niet-gebruikers zijn grotendeels ex-gebruikers die afgehaakt hebben, vaak wanneer de schoolse band wegviel.

- **Innoveren van kinderen- en jongerenwerking:** Traditioneel ging men met de jeugdbibliotheek om als een miniatuuruitvoering van de 'grote bibliotheek'. Dit blijkt steeds minder te werken. Vernieuwen van de jeugdwerking betekent een proces aangaan met kinderen en jongeren om de jeugdbibliotheek te herijken naar een nieuwe plek van betekenis waar nieuwsgierigheid geprikkeld wordt en waar creativiteit en actieve participatie gestimuleerd wordt. Het is een fysieke en virtuele plek van 'honderd talenten' die ook voor kinderen die niet van lezen houden, aantrekkelijk is en hen op andere manieren aanspreekt dan de rationele. Uiteraard gebeurt dit in complementariteit en samenwerking met o.a. de (brede) scholen, Kind&Gezin, de Jeugddienst en het Entrepot.
- **Streven naar klantenbehoud en 'heraanpikken':** Het overgrote deel van de bezoekers van de Bibliotheek leent of raadpleegt boeken of andere media. Daar kent men de Bibliotheek van. Daarom ligt het voor de hand dat er voldoende geïnvesteerd wordt in de verdere uitbouw van de bestaande dienstverlening en in de binding en behoud van huidige klanten. Dat geeft ruimte voor nieuwe dienstverleningsconcepten om zich te bewijzen en uit te groeien bij een breed publiek, bestaande en nieuwe klantgroepen.
  - ➔ De inspanningen om het aanbod bekend te maken en het imago bij te stellen worden verder gezet
  - ➔ De Bibliotheek bouwt een beleid uit om afhaken te voorkomen en afhakers terug te winnen

2.4.1.2 *Aansluiten bij de gebruikerscontext*

Uit het marktonderzoek blijkt dat wie de Bibliotheek niet gebruikt dit minder doet omwille van een ontevredenheid met het aanbod, maar eerder omdat ze hun behoeften of onderliggende verlangens er niet in herkennen. Bovendien creëert het gebruik van internet serviceverwachtingen die haaks staan op wat men in eerste instantie met de Bibliotheek associeert: het verhandelen van boeken en andere media.

- **De gebruiker is het uitgangspunt:** Het komt er voor de Bibliotheek op aan om de focus te verschuiven van het aanbod naar de gebruiker. Het gaat erom de klant te ondersteunen uitgaande van zijn specifieke vraagstelling: vrijetijdsbesteding & hobby, algemene ontwikkeling, studie... en van daaruit door te verbinden met een intern en extern aanbod.
  - ➔ De Bibliotheek zal zich in haar aanbod duidelijker profileren en segmenteren rondom de vraagstelling van de gebruiker, m.n. rond leesplezier en als bemiddelaar van kennis
- **Spreiding en profilering van de dienstverlening:** De Bibliotheek kan niet altijd alles en overal voor iedereen zijn. De heterogeniteit maakt de Bibliotheek kwetsbaar. Door de 13 vestigingen van het Brugs bibliotheeknetwerk duidelijker te profileren, moeten meer mensen zich herkennen in die plek en dat aanbod dat hen aanspreekt. In de *filialen* staan gezinsbeleving, lokale betrokkenheid en sociale contacten centraal. De sfeer is levendig, opgewekt en toegankelijk met een flinke dosis familiale gezelligheid. Het aanbod is gericht op een receptief publiek en mikt op verbreding met grote aandacht voor actualiteit, lifestyle en ontspanning. De *hoofdbibliotheek* combineert verbreding met verdieping en moet ook de

meerwaardezoekers en de actieve ontdekkers uitdagen en verrassen in een omgeving die tot de verbeelding spreekt.

2.4.1.3 *Ondersteunen van keuzes, reflectie en creativiteit*

- **Toegang + advies:** Wat de Bibliotheek onderscheidt van andere spelers is de huidige klantenbinding, de unieke lokale inbedding en kennis van het sociaal-cultureel veld, de expertise en het kritisch vermogen van de medewerkers, de kwaliteitsgarantie en het pluralistische publiek domeinkarakter van de instelling. Op basis van deze eigenschappen is de Bibliotheek goed geplaatst om reliëf te brengen in de overvloed: de vraagstelling en het keuzeprocess te ondersteunen, kwaliteit te duiden, verbanden te leggen, uit te dagen en te verrassen.
  - ➔ Een educatief programma op het vlak van media-educatie en mediawijsheid
  - ➔ De Bibliotheek zal een HRM-programma uitwerken om medewerkers te sensibiliseren en hun capaciteiten verder te ontwikkelen binnen de nieuwe bibliotheekcontext
  - ➔ Via de kaderwijziging worden een aantal functies opgewaardeerd naar B-niveau in functie van nieuwe taken binnen deze adviserende rol

- **Verwerking, reflectie en creativiteit ondersteunen en stimuleren:** De Bibliotheek is de veilige en deskundige bemiddelaar die, steeds vanuit het lokale gezichtsveld en met recht aan de diversiteit van de gebruikers, mensen toerust om relevante vragen te stellen, hen uitnodigt om alternatieven te ontdekken, naar antwoorden te zoeken die leiden tot nieuwe vragen en frisse ideeën. Bibliotheekgebruikers worden niet langer beschouwd als passieve consumenten, maar worden ondersteund in de kwalitatieve en kritische verwerking van hun informatie. Een aantal onder hen gaan een stap verder en gaan hun eigen inhoud opnieuw verspreiden via blogs, praatgroepen e.d.
  - ➔ De Bibliotheek zal de catalogus uitbouwen tot een uitwisselingsplatform waar gebruikers hun ideeën en ervaringen kunnen uitwisselen (b.v. door eigen keuzelijsten of trefwoorden aan te maken of recensies te schrijven)
  - ➔ De Bibliotheek zal meer (digitale) werkplekken aanbieden

2.4.1.4 *De Bibliotheek extra-muros: gebruikers opzoeken waar ze zich bevinden:*

Naast de verdere uitbouw van het eigen bibliotheekkanaal (gebouwen, catalogus...) dient de Bibliotheek zichzelf te manifesteren in externe persoonlijke en institutionele gebruikerscontexten: samenwerken met partner-organisaties, zich inschrijven in processen die zich afspelen in 'de brede school', buurtwerking of in jongerenomgevingen als het Entrepot. Het komt er voor de Bibliotheek op aan om haar kennis van strategische partners versterken en beter in te spelen op samenwerkingsmogelijkheden. Dit kan gaan om fysieke spreiding, maar evengoed om virtuele aanwezigheid. Als het potentiële publiek communiceert via chatten, zoekt via Google of leeservaringen uitwisselt via Librarything dan dient de Bibliotheek op deze platformen aanwezig te zijn.

- ➔ De Bibliotheek en haar medewerkers dienen volwaardige participanten te worden in deze online communities vanuit hun eigen taakstelling.

2.4.2 Mensen verbinden: ONTMOETING

2.4.2.1 *De Bibliotheek als ruimte herdenken*

Hoewel kennis- en cultuurbronnen steeds digitaal worden, neemt het belang van de fysieke bibliotheekruimte toe, al zullen de taken van deze inplanting veranderen. Natuurlijk blijft het gebouw in eerste instantie de "thuis" van de fysieke collecties, maar die zullen steeds meer ingeschakeld worden in een breder aanbod binnen en buiten de muren. Een goede uitrusting en ICT-infrastructuur horen hierbij. Het gaat om het creëren van toegang tot netwerken, het mogelijk maken van raadplegen, leren, (samen)werken. In de Bibliotheek anno 2013 staat vooral een aantrekkelijke accommodatie van de gebruiker centraal. Tevens evolueren de ruimtes steeds meer in de richting van ondersteuningspunt en ontmoetingsplaats.

De Bibliotheek zal de *buurtbibliotheken* verder uitbouwen als laagdrempelige vrijplaatsen die voor veel mensen een stabiel en vertrouwensvol kader vormen voor persoonlijk contact en sociale samenhang. Dit is het uitgangspunt van waaruit diensten aangeboden kunnen worden in eigen beheer of door derden, niet in het minst op het vlak van nieuwe geletterdheid en het dichten van de digitale kloof.

→ Indien opportuniteiten zich aandienen, zullen de bibliotheekfilialen in Male, Sint-Michiels, Sint-Andries vernieuwd worden of verhuizen. Mogelijks zal ook de bouw van de nieuwe gemeenschapsinfrastructuur in Assebroek gevolgen hebben voor de inplanting van de Bibliotheek.

De *hoofdbibliotheek* is tegelijk het grootste filiaal, een zwaartepuntbibliotheek met regionale uitstraling en een erfgoedbibliotheek binnen hetzelfde gebouw. Veroudering van het interieur, oneigenlijke inplanting van nieuwe functies en plaatsgebrek hypothekeren de verdere evolutie.

→ De inname van de Biekorfpassage moet - behalve de noodzakelijke oprissing van het interieur en het realiseren van selfservicefaciliteiten - een betere ruimtelijke verdeling van de diverse functies en een betere inhoudelijke ondersteuning van de gebruiker mogelijk maken.

2.4.2.2 *Bibliotheek voor iedereen: diversiteit & en participatie van bijzondere doelgroepen stimuleren*

De Bibliotheek continueert haar inspanningen om ook bijzondere doelgroepen te bereiken: o.a.

- de service naar personen met een visuele handicap,
- bibliotheek aan huis
- de bibliotheekvoorziening voor gedetineerden (krijgt een meer structureel kader via het Participatiedecreet)

Opnieuw komt het er voor de Bibliotheek op aan om haar kennis van de diverse doelgroepen (b.v. asielzoekers en nieuwe Bruggelingen) en potentiële samenwerkingspartners te versterken en van daaruit een aangepaste dienstverlening te ontwikkelen. Zo worden voor instellingen en groepen met speciale behoeften worden aangepaste rondleidingen en uitleenvoorwaarden voorzien.

→ De Bibliotheek participeert in het project 't Scharnier Studieondersteuning aan huis in samenwerking met het Lokaal Overlegplatform Gelijke Onderwijskansen. Deze samenwerking richt zich voor een groot stuk naar sociaal-economisch kwetsbare en allochtone middens.

2.4.3 Digitale bibliotheek

De rol van het bibliotheekstelsel is altijd gericht geweest op het beheer en de ontsluiting van het eigen bezit. Hoewel de eigen collectie nog steeds een kritische rol speelt in de dienstverlening, wordt de plaats waar ze zich bevindt in een genetwerkte omgeving minder relevant.

- Er wordt verder geïnvesteerd in de aquabrowser als het instrument dat diverse afzonderlijk lokale en bovenlokale bronnen integreert in een gezamenlijke gebruikersomgeving.
- Er wordt verder geïnvesteerd in de productie of aankoop van digitale collecties die een meerwaarde betekenen t.o.v. het publieke domein

De digitale bibliotheek omvat drie lagen:

INTEGRATIE: Het creëren (en garanderen) van toegang naar een waaier van interne en externe bronnen. Het gaat hierbij zowel om de eigen bibliotheekcatalogi, als commerciële databanken waarop de Bibliotheek geabonneerd is, evenementen en vormingsactiviteiten uit de Cultuurdatabank (In&Uit) als het indexereren of koppelen van geselecteerde sites, zoals de Informatiegids van de Stad Brugge.

ADVIES: Op dit niveau gebeurt de bemiddeling van de bronnen vanuit de kennis van de lokale gebruikers en de actualiteit van het lokale veld: Het gaat om het leggen van verbanden en het aanbrengen van structuur in de data, de ontwikkeling van ontdekkingspaden en een etalagefunctie. Het gaat ook om het segmenteren en het personaliseren van het aanbod (b.v. attendering). Op dit niveau wordt ook het verband gelegd met de vertrouwde fysieke bibliotheekwerking. De uitdaging bestaat erin om technologie en menselijke interactie met elkaar te verbinden in een nieuw sterk merk.

MOBILISEREN: De digitale bibliotheek moet gebruikers ontmoeten binnen de context van hun eigen activiteit. Dit kan bij het bezoeken van de Bibliotheek zijn, maar ook in externe omgevingen: institutionele (zoals de digitale stad Brugge, een intranet of een schoolse leeromgevingen), persoonlijke: (een blog b.v.) of zelfs mondiale netwerkspelers als Google.

➔ De uitbouw van een sociaal gebruikersplatform gericht op uitwisseling van kennis en ervaring, waarbij de brug geslagen wordt tussen het aanbod en de individuele gebruikersomgeving. In eerste instantie wordt gericht naar kinderen en jongeren.

2.4.4 ERFGOED: Heden en verleden verbinden en bewaren voor de toekomst

Wat cultureel erfgoed betreft, functioneert de Bibliotheek in een dubbel kader. Enerzijds maakt ze als Openbare Bibliotheek deel uit van het lokale culturele veld, waarbij in samenwerking met andere lokale partners en de Erfgoedcel de participatie van een breed publiek gestimuleerd wordt en de lokale identiteit versterkt wordt. Anderzijds gaat het om één van de belangrijkste bewaarcollecties in Vlaanderen, die naar alle verwachting in het toekomstige Erfgoeddecreet samen met andere erfgoedbibliotheeken een structureel kader zou krijgen.

2.4.4.1 *Verbreiding: de interesse van een breed publiek voor erfgoed en lokale geschiedenis stimuleren.*

De Bibliotheek ontwikkelt haar ondersteunende rol op het vlak van lokale geschiedenis verder in het kader van de digitale bibliotheek: geïntegreerde toegang tot primaire en secundaire erfgoedbronnen in een overkoepelende gezamenlijke gebruikersomgeving die de betrokkenheid van een breed publiek stimuleert. In samenwerking met Erfgoedcel tracht ze dwarsverbanden en synergieën te stimuleren vanuit een complementariteit met het aanbod van de andere partners.

2.4.4.2 *Verdieping*

Samen met de andere erfgoedbibliotheeken bouwt de Bibliotheek een gespecialiseerde erfgoedwerking uit m.b.t. het documentair erfgoed. Een goed beheer van het patrimonium staat hierbij centraal. De verdere ontsluiting en digitalisering van het erfgoed vormen de basis voor de ontwikkeling van de publiekswerking. Vanuit de nieuwe gebruikerscontext zal de Bibliotheek een meer gidsende rol opnemen om de gebruikers te ondersteunen in een aanbod dat de lokale collecties overstijgt, maar wel vanuit de lokale expertisedomeinen. Dit betekent zich inschrijven in een bredere wetenschappelijke context (STCV of Illuminare, b.v.), een grotere aandacht voor de educatieve werking en een betere inbedding in persoonlijk en institutionele omgevingen, waardoor wetenschappers en professionele amateurs uitgenodigd worden tot actieve participatie.

3 De Musea Brugge.

Het erfgoeddecreet voorziet in de opmaak van aparte museumbeleidsplannen. Deze zullen in december 2007 aan de Gemeenteraad worden voorgelegd. Er was nauw overleg met de directie van de musea bij de opmaak van het Cultuurbeleidsplan, waardoor beide plannen complementair zijn. Voor de concrete plannen van de museumgroepen verwijzen wij naar deze specifieke documenten, die aan de Vlaamse overheid in bijlage van het cultuurbeleidsplan zullen worden bezorgd. Los daarvan zal de totaliteit van de Musea Brugge de werking inschrijven binnen 18 prioriteiten.

De prioriteiten voor de Musea Brugge zijn:

- De ontwikkeling van een **depot kostbare en fragiele kunstvoorwerpen** – schilderkunst, beeldhouwkunst en toegepaste kunsten – in samenhang met een leeszaal voor de Bibliotheek en het Prentenkabinet. In deze nieuwe infrastructuur wordt ruimte voorzien voor goed uitgeruste restauratieateliers
- Op de site Pakhuizen, waar momenteel de Erfgoedcel en Raakvlak burelen hebben, wordt in overleg met de Provincie West-Vlaanderen een **regionaal erfgoeddepot voor niet-kwetsbare materialen** opgericht.
- Erfgoed bewaren is een kerntaak van de Musea Brugge. Daarbij staat **beveiliging** centraal. In het kader van de wet Tobback zal het beveiligingspersoneel opgeleid worden tot erfgoedbewaker. De centrale, het hart van de beveiligingsinfrastructuur, wordt vernieuwd en in gebruik genomen voor de start van de tentoonstelling in het kader van het Stadsfestival in 2010. De resultaten van de externe veiligheidsaudit worden vertaald in een integraal veiligheidsbeleid en geïmplementeerd.
- Het nieuwe kader en het nieuwe **organogram** worden na de goedkeuring door de Gemeenteraad stapsgewijs geïmplementeerd.
- De **efficiëntie en effectiviteit** van de werking worden verder verhoogd
- De Musea Brugge zullen trekker zijn in het stadsfestival door de organisatie van een bruikleententoonstelling met als werktitel **Van Eyck tot Dürer** in het Groeningemuseum. De artistiek leider van de Musea Brugge werd door het College aangezocht als artistiek eindverantwoordelijke van het hele festival.
- In het belang van de klant zullen de musea de **kwaliteit van het museumbezoek** centraal stellen in alle aspecten van de werking.
- In het **tentoonstellings- en activiteitenbeleid** zal gezocht worden naar een evenwicht in het aanbod naar verschillende publieken: dagtoeristen, cultuurtoeristen, regiobewoners en niet in het minst Bruggelingen.
- Bij het opmaken van de activiteitenkalender wordt gezocht naar een interne **complementariteit** tussen de verschillende museumgroepen. Die complementariteit wordt ook nagestreefd ten aanzien van andere Brugse en Vlaamse culturele actoren.
- De musea Brugge zullen in de volgende jaren een structureel beleid voeren gericht op een sterke **maatschappelijke inbedding** van de werking, met in het bijzonder aandacht voor diversiteit en participatie.
- Samenhangend daarmee willen de musea vanuit een duidelijke visie een strategie ontwikkelen die de **relevantie van de collecties** bewijst en deze duidt ten opzichte van de beleving en de leefwereld van de bezoeker.
- De Musea Brugge zullen het beleid op het vlak van **Beeldende kunst** in de eigen werking uitbouwen, met name in Forum plus en ten aanzien van het globale stedelijke beleid terzake meewerken aan de visievorming met betrekking tot actuele kunst in de publieke ruimte.

- De inbreng van de erfgoedsector in de **lokale economie** versterken door onder meer creatieve en artistieke impulsen die door Musea Brugge gestuurd worden.
- Het consolideren en verder versterken van de **financiële basis** van de museale werking via ticketing, merchandising, fundraising en subsidiëring
- De aanwezige kennis en **expertise** van Musea Brugge wordt voor de lokale erfgoedsector ingezet op diverse terreinen. Wat de zorg voor religieus erfgoed betreft, treedt Musea Brugge ondersteunend op. Via Erfgoedcel Brugge wordt de digitalisering en hieraan gekoppelde duiding van diverse erfgoedvormen ondersteund en gestimuleerd. Raakvlak, de intergemeentelijke dienst voor archeologie in Brugge en ommeland, engageert zich verder voor het beheer van het gekende en ongekende archeologisch erfgoed in Brugge en ommeland. De wetenschappelijke en museologische expertise van de museumstaf wordt verder uitgebouwd, en in lokale, nationale en internationale context gedeeld en uitgewisseld.
- Musea Brugge engageert zich in de uitbouw van een **Brugs forum voor geïntegreerde erfgoedpraktijk**, als een dynamisch podium waarlangs het verhaal van de stad getoond en verteld wordt.
- Musea Brugge werkt mee aan de opmaak van een geïntegreerde visie inzake cultuur en toerisme voor Brugge, en de creatie van een vernieuwend **cultuur-toeristisch aanbod**.
- Musea Brugge is een **levend platform** voor erfgoedbeleving, -expertise en -educatie. Het gelaagd aanbod stelt een divers publiek in staat verschillende erfgoedervaringen op te doen. De Bruggeling en regiobewoner moeten zich afzonderlijk aangesproken voelen. Een laagdrempelig participatiebeleid stimuleert ontmoeting met kansengroepen.

4. Stadsarchief Brugge

Positionering in de voorbije beleidsperiode

Het Stadsarchief van Brugge maakt deel uit van de stedelijke administratie. Het heeft een administratieve, een culturele en een wetenschappelijke opdracht. Uiteraard ligt hier in deze context de nadruk op de culturele werking. Sinds jaar en dag is het Brugse Stadsarchief actief in het culturele veld. Door zijn uitzonderlijke cultuurhistorische rijkdom is het Stadsarchief één van de belangrijke erfgoedinstellingen van de stad. Door zijn culturele en wetenschappelijke activiteit draagt het bij tot een betere kennis van Brugge en zijn verleden en tot respect voor het hele (kunst)historisch erfgoed. Het Stadsarchief werkt vanuit zijn eigen specifieke taakstelling samen met de overige stedelijke erfgoedinstellingen, met de in Brugge gevestigde archiefdiensten, erfgoedinstellingen en -verenigingen. De leeszaal met onthaalbalie en de betrokkenheid bij een aantal websites zorgen voor direct contact met het publiek. Daarnaast neemt het Stadsarchief elke gelegenheid tot samenwerking met wetenschappelijke en culturele initiatieven in binnen- en buitenland te baat.

Van in de prille voorbereidingsfase heeft het Stadsarchief enthousiast meegewerkt aan het project "Culturele Hoofdstad van Europa 2002". Uiteraard heeft het Stadsarchief ook voor en na 2002 zijn eigen culturele werking verder uitgebouwd. De samenwerking met de eigen vriendenvereniging, de VZW Levend Archief, is daarbij primordiaal. Levend Archief waarborgt een voortdurende drempelverlagende publieksgerichtheid van het Stadsarchief. De vrijwilligerswerkgroepen van Levend Archief dragen bovendien bij tot de doorgedreven digitale ontsluiting van belangrijke archiefbestanden.

Het Stadsarchief speelt van bij het begin een voortrekkersrol in het erfgoedbeleid dat vanaf de eeuwwisseling is uitgebouwd. De websites zijn daarvan de opvallendste resultaten. Het Stadsarchief is betrokken bij de werking van alle geschied- en heemkundige en gidsenverenigingen van het Brugse. Scholen, verenigingen en bedrijven krijgen bezoeken op maat aangeboden. In 2005 heeft het Stadsarchief volop meegewerkt aan Corpus 05. De basis voor de culturele werking van het Stadsarchief bestaat echter uit de dagelijkse praktijk: het personeel van het Stadsarchief zorgt voor de goede en geordende bewaring en de ontsluiting van het archivalisch erfgoed. In de leeszaal, via e-mail en correspondentie maakt datzelfde personeel het publiek wegwijs in de bronnen van de geschiedenis van de stad en van al wie er woonde en werkte.

Enkele elementen uit een SWOT-analyse van het Stadsarchief

Het Stadsarchief is sinds meer dan honderd jaar stevig geworteld in de stedelijke administratie, een waarborg voor zijn blijvende werking. Al even oud is het bewustzijn van de uitzonderlijke waarde en de wetenschappelijke traditie waardoor het Stadsarchief een plaats heeft verworven in de wetenschappelijke wereld in binnen- en buitenland. Nog steeds kan het Stadsarchief een beroep doen op gemotiveerd en deskundig personeel. Het Stadsarchief beschikt over voldoende geschikte ruimte voor zijn contacten met het publiek en zijn brede publiekswerking. De publieksvriendelijke benadering van elke individuele bezoeker en correspondent is algemeen erkend. Sinds de eeuwwisseling speelt het Stadsarchief ook een voortrekkersrol in de Brugse erfgoedsector. Het Stadsarchief is, samen met het Provinciaal Archief, zowat de enige Brugse archiefinstelling met een doorgedreven aandacht voor behoud en beheer. Inventarissen, publicaties en digitaliseringsprojecten op verschillende niveaus ontsluiten een groot aantal bestanden. Daartegenover staat dat de depotruimte van het Stadsarchief na twintig jaar overvol en gedeeltelijk ook onveilig is. De personeels- en vrijwilligersruimte is te krap bemeten. De financiering van de werking valt tot nu toe uitsluitend ten laste van de stad. De huidige personeelsbezetting is ontoereikend. De verschillende personeelsstatuten brengen een stuk onzekerheid met zich. Het Stadsarchief kan zich als wetenschappelijke en culturele instelling te weinig profileren, bijvoorbeeld op www.brugge.be. Niettegenstaande de talrijke digitaliseringsprojecten zijn er nog maar weinig toegangen en gegevensbestanden beschikbaar op het internet. Terzijde zij hier nog aangestipt dat Brugge op het gebied van de archivering van digitale bestanden en documenten uit de administratie nog zowat nergens staat. Voor grootse preservatie- en restauratieprojecten is te weinig geschoold personeel beschikbaar. Ook in de privésector is het aanbod zeer gering.

In de nabije toekomst zal het Stadsarchief kunnen rekenen op een aantal nieuwe kansen: het op stapel staande Erfgoeddecreet, de uitvoering van het Topstukkendecreet, de eerste afgestudeerden van de nieuwe restauratie-opleiding. De depotproblematiek voor de hele erfgoedsector is bekend bij het Stadsbestuur. De opname van het Stadsarchief in de algemene cultuurbeleidsplanning

maakt onze instelling wat beter zichtbaar in het stedelijke cultuurbeleid. Op lange termijn zijn er de plannen voor een Vlaams Archiefdecreet en een nieuwe federale Archiefwet. De huidige situatie, waarbij het Stadsarchief zijn plaats heeft verworven als stedelijke erfgoedinstelling, terecht een stevige reputatie heeft in de (internationale) wetenschappelijke wereld en via zijn leeszaal en de VZWop het vlak van de publieksvriendelijkheid hoge ogen scoort, biedt optimale kansen voor een positieve evolutie in de toekomst. De voorbereidingen voor een digitale archiefgids en voor een calamiteitenplan zijn al ver gevorderd.

Om deze positieve evolutie blijvend te bewerkstelligen mogen een aantal factoren niet uit het oog worden verloren. De Vlaamse en in mindere mate de federale regelgeving, hopelijk gekoppeld aan subsidiëring, zullen leiden tot planlast. Professionalisering en bijkomende opleidingen zullen daardoor ook meer tijd in beslag nemen. In de komende beleidsperiode zullen verschillende pensioneringen ingrijpende wijzigingen veroorzaken bij het personeel. Naar de toekomst toe moet hier voldoende duidelijkheid komen, van afkalving kan geen sprake zijn en dat er een stuk deskundigheid zal verdwijnen staat zeker buiten kijf. Daarom is het noodzakelijk dat het huidige personeelsbestand minimaal op het huidige niveau gehandhaafd blijft, met meer waarborgen voor werkzekerheid. Binnen de archief- en erfgoedsector moet het Stadsarchief zijn eigen profiel behouden: een eigen depot met eigen werking, uiteraard in samenwerking met andere instellingen, moet het uitgangspunt blijven. Tot op de huidige dag is jaar na jaar ook op lange termijn gewerkt, de organisatie van en de medewerking aan evenementen mag de permanente werking dan ook niet in de weg staan, maar stimuleren. Het publiek, inzonderheid studenten, scholieren en verenigingen moet ook steeds begrijpelijk maar op een volwassen manier en op hoog niveau benaderd worden. De laatste probleemfactor die hier in het kader van de cultuurbeleidsplanning slechts zijdelings kan worden vermeld is de aanpak van digitale bestanden en documenten binnen de stedelijke administratie.

De nabije toekomst: 2008 – 2013

Ook in het kader van het stedelijk cultuurbeleid moet hier gewezen worden op de **depotproblematiek**. Het Stadsarchief (dat nu beschikt over ca 6 km rek) heeft behoefte aan zeker 9 km opslagcapaciteit. Daarom wil het Stadsarchief er zeker naar streven om de volledige kelderverkieping en de volledige tweede verdieping van de het administratief centrum Het Brugse Vrije te laten reserveren als archiefdepot. Uiteraard zou een eigen gebouw met 9 km opslagcapaciteit een ideale oplossing bieden. Hoewel het weinig waarschijnlijk is dat een dergelijk gebouw in de historische binnenstad beschikbaar komt in de periode 2008-2013 moet dit een blijvend aandachtspunt zijn. Voor het huidige depot is een calamiteitenplan in de maak. Het Archiefreglement (laatste versie: 1992) is aan herziening toe en zal in 2008 worden vervangen door een **Engagementsverklaring Kwaliteitszorg**. Na twee jaar zal de werking met deze Engagementsverklaring worden geëvalueerd, en zal definitief worden beslist of deze Engagementsverklaring een reglement kan vervangen.

De personeelsbezetting zal in de bedoelde beleidsperiode zeker wijzigen door verschillende pensioneringen. Dit mag zeker niet leiden tot vermindering van het personeelsbestand, een kaderwijziging moet dan ook worden uitgewerkt. Nieuwe regelgeving van bovenaf zal verdere professionalisering, ook op B-niveau noodzakelijk maken. De personeelsbezetting moet zeker in de vakantiemaanden steeds door jobstudenten worden aangevuld. Voor restauratie- en conservatieopdrachten en opbouw van tentoonstellingen zal verder een beroep worden gedaan op externe dienstverlening.

In de periode 2008-2013 moet, zoals in het verleden, maar met enkele nieuwe accenten, aandacht worden geschonken aan de belangrijkste kerntaak: **inventarisatie en ontsluiting** van het Stadsarchief. Belangrijke bestaande toegangen, zoals de Beknopte Inventaris (1979) moeten geactualiseerd worden en op het internet geplaatst. Daarvoor is het wel noodzakelijk dat de website van het Stadsarchief, nu weggestopt op www.brugge.be, beter aan de oppervlakte komt. Recente toegangen, waarvan een aantal nu reeds beschikbaar op de beeldschermen van de leeszaal, dienen ook op internet beschikbaar te worden. Voor de particuliere archiefbestanden die in het Stadsarchief worden bewaard moet resoluut worden gekozen voor bekendmaking via Archiefbank Vlaanderen (www.archiefbank.be). Op Brugs niveau moet aansluiting worden gezocht met het "forum voor geïntegreerde erfgoedproblematiek" (Bruggemuseum, Raakvlak, Erfgoedcel). Ontsluiting moet verbonden blijven met inventarisering, noodzakelijk voor de goede en geordende bewaring van het archief. Voor het Oud Archief dienen in 2008-2013 de gerechtelijke archieven gecoördineerd te worden aangepakt. Reeds begonnen initiatieven (ontsluiting, preservatie, restauratie, inventarisering) moeten in één project worden samengebracht en voortgezet. In het Hedendaags Archief moeten tegen 2010 alle archieven van deelgemeenten definitief gecentraliseerd, geordend en geïnventariseerd te zijn. Daarna moet het Hedendaags Archief van Brugge tot 1970 in één bestand worden ondergebracht. Tegelijkertijd moeten enkele kleinere maar

belangrijke bestanden voor de geschiedenis van de 20ste eeuw verder worden ontsloten en geïnventariseerd (nalatenschappen en archieven van heemkundigen, fotografen, journalisten). Het historisch huizenonderzoek en de praktische ontsluiting van de bouwdoSSIERS kunnen gecombineerd worden via de website www.huizenonderzoekbrugge.be. Bronnenpublicaties uit het Oud Archief kunnen zij het in beperkte mate op www.historischebronnenbrugge.be worden gepubliceerd (in principe om de vier jaar een bron uit het Stadsarchief). Teslotte moet in de komende beleidsperiode in samenwerking met de Informaticacel, ook een aanvang worden gemaakt met de uitbouw van een digitaal depot voor opslag van recent in de administratie aangemaakt digitaal archief.

Conservering, preservering en restauratie kunnen in de periode 2008-2013 een nieuwe impuls krijgen door de opname van diverse bestanden op de lijsten van het Topstukkendecreet. Daardoor zullen deze bestanden prioritair kunnen worden aangepakt, in principe met subsidiëring van de Vlaamse Gemeenschap. Het aantal vakbekwame restauratie-ateliers voor eerste-lijnszorg moet dan wel ook toenemen, wat kan door de nieuwe afgestudeerden van de opleiding van Syntra-West. In elk geval kan in 2009 de aandacht worden gevestigd op het reeds geleverde werk, naar aanleiding van de opname van de lijst met bestanden op de Topstukkenlijst. Dit moet dan ook de gelegenheid bieden om de aandacht te vestigen op het fragmentenonderzoek binnen het Stadsarchief.

Uiteraard is de **publiekswerking** van het Stadsarchief het punt waarop de dienst in de eerste plaats door buitenstaanders wordt afgerekend. We onderscheiden **vier doelgroepen**: de bezoekers van het Stadsarchief, het brede publiek, de wetenschappelijke wereld en het onderwijs. Daarnaast moet de werking van het Stadsarchief gesteund zijn op een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak, d.w.z. zoveel mogelijk mensen moeten zich bij onze werking betrokken voelen. Op te merken valt dat het publiek van het Stadsarchief slechts voor max. 40 % uit Bruggelingen bestaat.

De **onthaalbalie en de leeszaal**, jaarlijks goed voor meer dan drieduizend intensief begeleide bezoekers, vormen het uithangbord van het Stadsarchief. De publieksvriendelijkheid en de wetenschappelijke begeleiding zijn al jaren een vaste troef. De nauwkeurige en verfijnde bezoekersregistratie is pas sinds 2006 opnieuw bekeken en moet een blijvend aandachtspunt zijn. De beveiliging van de originele documenten tegen verlies en beschadiging moet nog dringend worden verbeterd. Het is duidelijk dat door de uitbouw en de vernieuwing van de **websites** waar het Stadsarchief bij betrokken is, meer mensen met het Stadsarchief in contact zullen komen (in 2006 werden deze websites meer dan 60000 keer aangeklikt). Deze contacten zullen ook leiden tot meer maar kortere, want beter voorbereide bezoeken.

Tentoonstellingen met randactiviteiten halen in het Stadsarchief soms meer dan 10000 bezoekers. Per jaar dient dan ook minimum één tentoonstelling in verband met de werking van het Stadsarchief te worden georganiseerd. Ze moeten een breed publiek aanspreken maar ook met een originele invalshoek en nieuwe inzichten de kennis verdiepen. Naast eigen tentoonstellingen moet het Stadsarchief zijn bestanden en zijn expertise ook ter beschikking stellen voor **publicaties, tentoonstellingen, congressen en andere initiatieven in en buiten Brugge**. De expertise en de netwerken daarvoor moeten ook in 2008-2013 verder worden uitgebouwd. Jaarlijks gaat het om ca. 40 activiteiten op hoog niveau in Brugge, Vlaanderen en het buitenland.

De **banden met het onderwijs** zijn een laatste aspect van de publiekswerking. Tot in 2006 bezochten jaarlijks ca 25 groepen het Stadsarchief, waarvan max. de kleine helft uit het onderwijs. In 2007 zullen meer dan 50 groepen het Stadsarchief hebben bezocht, waarvan ca 40 uit het onderwijs, dankzij de nieuwe website www.adornesachterna.be, met bijhorende DVD. In de periode 2008-2013 zullen de contacten met het onderwijs nog intensiever worden uitgebouwd, o.a. door de uitwerking van een pakket voor de eerste jaren van het secundair onderwijs.

Het **maatschappelijk draagvlak** van het Stadsarchief zal in de periode 2008-2013 worden verbreed door de versterkte aanwezigheid in het Brugse culturele leven, de verhoogde dienstbaarheid aan het publiek en de uitbouw van de VZW Levend Archief, met haar publicaties, bijeenkomsten en vrijwilligerswerking.

5. Beleid en ambities Brugge Plus 2008-2013

Missie

Brugge Plus wil van Brugge op cultureel en toeristisch vlak een aantrekkelijke stad te maken.

Ze doet dat door projecten te organiseren die een meerwaarde creëren voor de culturele en toeristische sector in Brugge.

Ze werkt voor de stad in haar geheel maar zoveel mogelijk in samenwerking met de bestaande partners uit de culturele en toeristische sector.

Belangrijk hierin:

- We bekijken onze werking vanuit het oogpunt van **citymarketing**: we werken voor de stad als geheel. We werken niet vanuit een noodzaak als individuele instelling, maar voor Brugge als stad. Wat we doen komt uiteraard ook de uitstraling van de provincie en van Vlaanderen ten goede.
- **Cultureel en toeristisch van aard**: Brugge Plus slaat bruggen tussen deze sectoren en is bij voorkeur actief op het kruispunt van beide. Ze kan echter ook projecten organiseren die enkel voor de culturele of enkel voor de toeristische sector van belang zijn.
- Brugge Plus moet een **meerwaarde creëren**: het moet projecten organiseren die individuele partners niet alleen kunnen opnemen of die complementair zijn aan de activiteiten die nu reeds gebeuren. Projecten organiseren die tot de missie van andere Brugse actoren behoren, is uit den boze.
- **Samenwerking teweeg brengen is een kernactiviteit**. Brugge Plus moet Brugge als stad versterken door samenwerking te ondersteunen tussen bestaande partners. Zelfs bij de activiteiten die complementair zijn aan de bestaande activiteiten wordt bij voorkeur beroep gedaan op de deskundigheid die al in stad aanwezig is. Brugge Plus heeft overkoepelende taken maar heeft geen hiërarchische bevoegdheid over deze partners.
- **Concrete projecten kunnen zeer divers zijn**. Het cultureel en toeristisch veld is ook zeer breed. Het valt dan ook niet eenvoudig in twee woorden te omschrijven wat Brugge Plus allemaal doet. Maar wat het doet moet onderdak kunnen vinden in de drie grote beleidsdomeinen.

Grote beleidsdomeinen

Brugge Plus is actief op drie terreinen:

- Overkoepelende taken in de culturele sector;
- Cultuurtoeristische evenementen;
- Cultuurtoeristisch onthaal en ticketverkoop via In en Uit.

Overkoepelende taken in de culturele sector

Brugge Plus vervult de rol van forum, trekker en uitvoerder. Dit op vraag van de culturele partners en op eigen initiatief.

De werking van Brugge Plus op dit domein moet beantwoorden aan het cultuurbeleidsplan.

Het beoogde kernpubliek zijn de Bruggelingen die moeten kunnen genieten van een aantrekkelijke stad op cultureel gebied. Maar uiteraard is het cultureel aanbod er ook voor de inwoners uit de omgeving die Brugge beschouwen als een centrumstad en de binnen- en buitenlandse toeristen.

Het motto moet zijn: wat we samen doen, doen we beter.

Concrete domeinen:

Collectieve cultuurcommunicatie

Brugge Plus wil pro actief werken rond collectieve cultuurcommunicatie. Zij wil in overleg met de Brugse culturele partners nieuwe initiatieven ontwikkelen om de cultuurcommunicatie te optimaliseren.

Cultuur en onderwijs

Brugge Plus wil de voortrekkersrol die ze op gebied van relaties tussen onderwijs en cultuur aan het opbouwen is, continueren.

Overige overkoepelende taken

Brugge Plus wil op een flexibele manier nieuwe initiatieven in de culturele sector ondersteunen. Wanneer die initiatieven een structureel karakter krijgen die niet in de missie van Brugge Plus passen, moeten ze door een andere partner worden overgenomen.

Cultuurtoeristische evenementen

Brugge Plus fungeert als intermediair tussen de stedelijke, Vlaamse, privé en toeristische partners voor projecten met internationale uitstraling. De organisatie zorgt voor een **permanente evenementenstructuur** voor het realiseren van stadsprojecten.

Het beleid ter zake sluit aan op zowel het cultuurbeleidsplan als het strategische beleidsplan toerisme. Brugge Plus moet een **brug kunnen vormen tussen de culturele en toeristische sector**. Brugge Plus helpt mee het culturele aspect van de citymarketing te realiseren.

De doelstellingen zijn zowel economisch, artistiek en sociaal van aard. Toerisme is een belangrijke economische sector in Brugge. Brugge Plus wil de stad aantrekkelijk maken voor bezoekers zowel uit binnen- als buitenland door "reason to go" projecten te organiseren. Deze projecten hebben echter telkens een artistieke component. Het moeten kwalitatief goede producten zijn in overeenstemming met het imago dat Brugge op cultureel en toeristisch vlak wil uitdragen. Maar ook de Bruggelingen en de bewoners van de regio rond Brugge zijn een expliciete doelgroep. De evenementen moeten de ontmoeting van mensen mogelijk maken, meewerken aan sociale cohesie en het wij-gevoel. De evenementen zijn in de eerste plaats gericht naar de bewoners van Brugge maar moeten een dermate kwaliteit hebben dat er een bovenlokale uitstraling gegarandeerd wordt. Belangrijk is ook dat de evenementen toegankelijk blijven voor een breed publiek.

Het vijfjaarlijkse festival

Brugge Plus beschouwt de organisatie van internationale cultuurtoeristische evenementen als prioritair in haar werking. De festivals moeten de vergelijking kunnen doorstaan met andere binnen- en buitenlandse festivals.

Jaarlijkse of eenmalige festivals en evenementen

Brugge Plus wil in Brugge het jaar rond een belangrijke organisator zijn op gebied van outdoor evenementen die complementair zijn aan het bestaande aanbod.

Cultuurtoeristisch onthaal en ticketverkoop via In en Uit

Gezamenlijke ticketverkoop

Brugge Plus wil via In en Uit een klantvriendelijke en efficiënte ticketverkoop blijven organiseren. We willen inspelen op de technologische ontwikkelingen om de ticketverkoop voor de Brugse organisaties en de klanten zo vlot mogelijk te laten verlopen. We willen het instrument nog beter bekend maken bij organisatoren.

Cultuurtoeristisch onthaal

Brugge Plus wil via In en Uit een klantvriendelijk, kwalitatief hoogstaand en efficiënt onthaal voor de bezoekers aan Brugge verzorgen. Ze wil tot de beste toerismebureaus behoren.

Middelen

Juridische structuur

Brugge Plus wil haar privaatrechterlijk statuut optimaal benutten en wil een heldere en controleerbare werking te voeren.

Medewerkers

Brugge Plus wil een flexibele organisatie zijn, telkens aangepast aan de taken en de noden die zich stellen. Het wil een hedendaags personeelsbeleid voeren binnen de grenzen van de CAO 329.

Huisstijl en communicatie

Brugge Plus wil een communicatie voeren over zijn activiteiten die aangepast is aan de verschillende taken die het vervult. De huisstijl willen we stroomlijnen.

Budget

Brugge Plus wil een substantieel gedeelte van zijn inkomsten, vooral voor het luik cultuurtoeristische evenementen, uit subsidies en sponsoring halen.

DEEL C: BIJLAGEN

Bijlage 1: Begroting Stad Brugge 2008

Bijlage 2: Lijst met materialen ter beschikking van verenigingen

Bijlage 3: Beleidsplannen Musea Brugge (na goedkeuring GR December 2007)